

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (osmo prošireno vijeće)

28. studenoga 2019.*

„Ekonomski i monetarni uniji – Bankarska unija – Jedinstveni sanacijski mehanizam za kreditne institucije i određena investicijska društva (SRM) – Jedinstveni fond za sanaciju (SRF) – Odluka SRB-a o *ex ante* doprinosima za 2016. – Tužba za poništenje – Izravni i osobni utjecaj – Dopuštenost – Bitni postupovni zahtjevi – Potvrda vjerodostojnosti odluke – Postupak donošenja odluke – Obveza obrazlaganja – Vremensko ograničenje učinaka presude”

U spojenim predmetima T-377/16, T-645/16 i T-809/16,

Hypo Vorarlberg Bank AG, prije Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG, sa sjedištem u Bregenu (Austrija), koji zastupaju G. Eisenberger i A. Brenneis, odvjetnici,

tužitelj,

koji podupire

Talijanska Republika, koju zastupa G. Palmieri, u svojstvu agenta,

intervenijent u predmetu T-645/16,

protiv

Jedinstvenog sanacijskog odbora (SRB), koji zastupaju B. Meyring, S. Schelo, T. Klupsch i S. Ianc, odvjetnici,

tuženika,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a za poništenje, kao prvo, odluke SRB-a donesene na njegovo izvršnoj sjednici od 15. travnja 2016. o *ex ante* doprinosima Jedinstvenom fondu za sanaciju za 2016. (SRB/ES/SRF/2016/06) te, kao drugo, odluke SRB-a donesene na njegovo izvršnoj sjednici od 20. svibnja 2016. o prilagodbi *ex ante* doprinosa Jedinstvenom fondu za sanaciju za 2016., kojom se dopunjaje odluka SRB-a donesena na njegovo izvršnoj sjednici od 15. travnja 2016. o *ex ante* doprinosima Jedinstvenom fondu za sanaciju za 2016. (SRB/ES/SRF/2016/13), u dijelu u kojem se odnose na tužitelja,

OPĆI SUD (osmo prošireno vijeće),

u sastavu: A. M. Collins, predsjednik, M. Kancheva, R. Barents, J. Passer (izvjestitelj) i G. De Baere, suci, tajnik: N. Schall, administratorica,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 13. veljače 2019.,

* Jezik postupka: njemački

donosi sljedeću

Presudu

Pravni okvir

- 1 Ovi su predmeti dio drugog stupa bankarske unije, koji se odnosi na jedinstveni sanacijski mehanizam (SRM), ustanovljen Uredbom (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL 2014., L 225, str. 1. i ispravak SL 2015., L 101, str. 62.). Cilj je uvođenja SRM-a jačanje integracije sanacijskog okvira u državama članicama europodručja i u državama članicama koje nisu dio europodručja, a koje žele sudjelovati u jedinstvenom nadzornom mehanizmu (SSM) (u dalnjem tekstu: države članice sudionice).
- 2 Točnije, ti se predmeti odnose na Jedinstveni fond za sanaciju (SRF), osnovan člankom 67. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014. SRF se financira doprinosima institucija prikupljenima na nacionalnoj razini u obliku, među ostalim, *ex ante* doprinosa u okviru provedbe članka 67. stavka 4. iste uredbe. Na temelju članka 3. stavka 1. točke 13. navedene uredbe, pojam institucije označava kreditnu instituciju ili investicijsko društvo obuhvaćeno konsolidiranim nadzorom u skladu s člankom 2. točkom (c) iste uredbe. Doprinosi se prenose na razinu Europske unije u skladu s međuvladinim Sporazumom o prijenosu i objedinjavanju doprinosa u SRF, potpisanim u Bruxellesu 21. svibnja 2014. (u dalnjem tekstu: Međuvladin sporazum).
- 3 Članak 70. Uredbe br. 806/2014, naslovljen „*Ex ante* doprinosi”, određuje:

„1. Pojedinačni doprinos svake institucije prikuplja se najmanje jedanput godišnje i izračunava se razmjerno iznosu njezinih obveza (isključujući regulatorni kapital) umanjenih za osigurane depozite, u odnosu na ukupne obveze (isključujući regulatorni kapital) umanjene za osigurane depozite svih institucija s odobrenjem na državnim područjima svih država članica.

2. Svake godine, nakon savjetovanja s ESB-om ili nadležnim nacionalnim tijelom te u uskoj suradnji s nacionalnim sanacijskim tijelom, Odbor izračunava pojedinačne doprinose kako bi osigurao da doprinosi svih institucija s odobrenjem na državnim područjima svih država članica sudionica ne premašuju 12,5 % ciljne razine.

Svake godine izračun doprinosa pojedinih institucija temelji se na:

- (a) paušalnom doprinosu koji se temelji na razmernom iznosu obveza institucije, isključujući regulatorni kapital i osigurane depozite, u odnosu na obveze koje isključuju regulatorni kapital i osigurane depozite svih institucija s odobrenjem na državnim područjima država članica sudionica i
- (b) doprinosu prilagođenom za rizik koji se temelji na kriterijima propisanim u članku 103. stavku 7. Direktive 2014/59/EU, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti, bez narušavanja struktura bankarskog sektora u državama članicama.

U odnosu između paušalnog doprinosu i doprinosu prilagođenog za rizik mora se uzeti u obzir uravnotežena raspodjela doprinosa na različite vrste banaka.

U svakom slučaju ukupan iznos pojedinačnih doprinosa svih institucija s ovlaštenjem na državnim područjima svih država članica sudionica, izračunan u skladu s točkama (a) i (b) ne smije premašiti 12,5 % ciljane razine.

[...]

6. Primjenjuju se delegirani akti u kojima se navodi pojam prilagođavanja doprinosa razmjerno profilu rizičnosti institucija, a koje je donijela Komisija u skladu s člankom 103. stavkom 7. Direktive 2014/59/EU.
7. Na prijedlog Komisije Vijeće donosi, u okviru delegiranih akata iz stavka 6., provedbene akte radi određivanja uvjeta za provedbu stavaka 1., 2. i 3., a posebno u odnosu na:
 - (a) primjenu metodologije izračuna pojedinačnih doprinosa;
 - (b) praktične načine dodjele institucijama čimbenika rizika navedenih u delegiranom aktu.”
- 4 Uredba br. 806/2014 dopunjena je, u dijelu koji se odnosi na *ex ante* doprinose, Provedbenom uredbom Vijeća (EU) 2015/81 od 19. prosinca 2014. o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta primjene Uredbe br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s *ex ante* doprinosima SRF-u (SL 2015., L 15, str. 1.).
- 5 Osim toga, Uredba br. 806/2014 i Provedbena uredba br. 2015/81 upućuju na određene odredbe sadržane u dvama drugim aktima:
 - s jedne strane, u Direktivi 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktive 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2014., L 173, str. 190.);
 - s druge strane, u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2015/63 od 21. listopada 2014. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s *ex ante* doprinosima aranžmanima financiranja sanacije (SL 2015., L 11, str. 44.).
- 6 Jedinstveni sanacijski odbor (SRB) osnovan je kao agencija Unije (članak 42. Uredbe br. 806/2014). Uključuje, među ostalim, plenarnu sjednicu i izvršnu sjednicu (članak 43. stavak 5. Uredbe br. 806/2014). Na izvršnoj sjednici SRB donosi sve odluke za provedbu Uredbe br. 806/2014, osim ako navedenom uredbom nije drugačije predviđeno (članak 54. stavak 1. točka (b) Uredbe br. 806/2014).
- 7 Odlukom od 29. travnja 2015. (SRB/PS/2015/8) SRB je na plenarnoj sjednici donio Poslovnik izvršne sjednice SRB-a (u dalnjem tekstu: PIS).
- 8 U članku 9. stavcima 1. do 3. PIS-a propisano je:
 - „1. Odluke se mogu donositi i u pisanom postupku, osim ako tomu u roku od 48 sati od pokretanja pisanih postupka ne prigovore najmanje dva člana izvršne sjednice navedena u članku 3. stavku 1. koji sudjeluju u tom pisanim postupku. U tom slučaju predmet će biti unesen u dnevni red iduće izvršne sjednice.
 2. U pisanim postupku svaki član izvršnog odbora u pravilu treba imati najmanje pet radnih dana za razmatranje. Ako je potrebno hitno djelovanje, predsjednik može odrediti kraći rok za donošenje odluke konsenzusom. Skraćivanje roka mora biti obrazloženo.

3. Ako se u pisanom postupku ne može postići konsenzus, predsjednik može pokrenuti redovni postupak glasovanja, u skladu s člankom 8.” [neslužbeni prijevod]

Okolnosti sporâ

- 9 Tužitelj, društvo Hypo Vorarlberg Bank AG, prije društvo Vorarlberger Landes-und Hypothekenbank AG, kreditna je institucija sa sjedištem u državi članici sudsionici.
- 10 Odlukom od 15. travnja 2016. o *ex ante* doprinosima SRF-u za 2016. (SRB/ES/SRF/2016/06) (u dalnjem tekstu: prva pobijana odluka) SRB je na svojoj izvršnoj sjednici odlučio na temelju članka 54. stavka 1. točke (b) i članka 70. stavka 2. Uredbe br. 806/2014 o iznosu *ex ante* doprinosa za 2016. svih institucija, među kojima i tužitelja. Prilog toj odluci sadržava, u tablici, iznose *ex ante* doprinosa za 2016. svih institucija kao i određeni broj drugih rubrika, nazvanih, među ostalim, „Method (EA)” (metoda (europodručje)) i „Risk adjustment factor in the EA environment” (faktor prilagodbe rizika u okruženju europodručja).
- 11 Istog je dana SRB dostavio nacionalnim sanacijskim tijelima kopiju datoteke s podacima u vezi s institucijama koje se nalaze na odnosnim državnim područjima koja su pod njihovom nadležnošću.
- 12 Rješenjem o prikupljanju doprinosa od 26. travnja 2016. Finanzmarktaufsichtsbehörde (Agencija za nadzor finansijskih tržišta, Austrija), u svojstvu austrijskog nacionalnog sanacijskog tijela u smislu članka 3. stavka 1. točke 3. Uredbe br. 806/2014, naložio je tužitelju da na jedan od njegovih bankovnih računa do 20. svibnja 2016. podmiri određeni iznos na temelju *ex ante* doprinosa.
- 13 Dana 11. svibnja 2016. tužitelj je pozvao austrijsko nacionalno sanacijsko tijelo da mu dostavi sve izračune, odluke i druge SRB-ove dokumente koji se odnose na njega.
- 14 Tužitelj je doznakom od 19. svibnja 2016. uplatio na račun austrijskog nacionalnog sanacijskog tijela svoj *ex ante* doprinos za 2016.
- 15 Odlukom od 20. svibnja 2016. o prilagodbi *ex ante* doprinosa SRB-u za 2016., kojom je dopunjena prva pobijana odluka (SRB/ES/SRF/2016/13) (u dalnjem tekstu: druga pobijana odluka), SRB je umanjio tužiteljev doprinos.
- 16 U prilogu toj odluci za svaku instituciju navedeni su prvotni iznosi *ex ante* doprinosa za 2016., iznosi *ex ante* doprinosa za 2016. „after IPS impact” [nakon utjecaja pokazatelja u vezi sa sudjelovanjem u institucionalnom sustavu zaštite (u dalnjem tekstu: IPS)] i razlika između tih iznosa kao i, među ostalim, metoda (europodručje) i faktor prilagodbe s obzirom na profil rizičnosti u okruženju europodručja.
- 17 Dana 22. svibnja 2016. SRB je nacionalnim sanacijskim tijelima dostavio kopiju datoteke s podacima u vezi s institucijama koje se nalaze na odnosnim državnim područjima pod njihovom nadležnošću. Osim toga, druga pobijana odluka dostavljena je kao prilog dopisu o prilagodbi *ex ante* doprinosa za 2016. koji je potpisao potpredsjednik SRB-a i koji je poslan svim nacionalnim sanacijskim tijelima, kao i obrazac dopisa o prilagodbi *ex ante* doprinosa za 2016., a kako bi se osigurala uskladena komunikacija u svim institucijama, pri čemu je nacionalnim sanacijskim tijelima prepuštena odluka hoće li dostaviti navedeni dopis.
- 18 Dana 23. svibnja 2016. austrijsko nacionalno sanacijsko tijelo poslalo je tužitelju drugo rješenje o prikupljanju doprinosa, naslovljeno „*Information zum Beitrag zum Abwicklungsfonds 2016*” (informacije o doprinosu SRF-u za 2016.), kojim ga je obavijestio o prilagodbi njegovih *ex ante* doprinosa za 2016. i koji je popraćen SRB-ovim dopisom od 23. svibnja 2016. Prema tom rješenju,

doprinos za 2016. bio je pogrešno izračunat i tužitelj je platio previsok doprinos. Osim toga, pojašnjeno je da će taj iznos biti vraćen tek 2017. Druga pobijana odluka nije bila priložena tom rješenju.

- 19 U tom pogledu, u prvotnom izračunu *ex ante* doprinosâ za 2016. (kako ga je SRB odobrio u prvoj pobijanoj odluci) pokazatelj u vezi sa sudjelovanjem u IPS-u, kako proizlazi iz članka 5. stavka 1. točke (b) Delegirane uredbe 2015/63, bio je pogrešno izračunat glede prilagodbe profila rizičnosti predviđenog u članku 6. Delegirane uredbe 2015/63. SRB je tu pogrešku u izračunu ispravio u drugoj pobijanoj odluci. Iako tužitelj nije član ISP-a, bilo je potrebno također ponovno izračunati metodu upotrijebljenu za izračun *ex ante* doprinosâ, i to za sve druge institucije koje (poput tužitelja) doprinos plaćaju na temelju profila rizičnosti. Ponovno prilagođeni izračun doveo je glede tužitelja do obveze plaćanja njegova malo nižeg *ex ante* doprinsosa za 2016. Budući da je na temelju prvotnog izračuna tužitelj već platio svoj *ex ante* doprinos za 2016., on je imao pravo na povrat.
- 20 Glede *ex ante* doprinsosa za 2016., njih su države članice sudionice morale najkasnije do 30. lipnja 2016. prenijeti SRF-u (vidjeti članak 3. stavak 2. Međuvladina sporazuma).
- 21 Dana 14. lipnja 2016. tužitelj je ponovno zatražio od austrijskog nacionalnog sanacijskog tijela da mu dostavi određene dokumente, uključujući prvu i drugu pobijanu odluku (u dalnjem tekstu zajedno nazvane: pobijane odluke), spomenute u rješenjima o prikupljanju doprinsosa od 26. travnja i 23. svibnja 2016. On je povrh toga zatražio trenutačan povrat previše plaćenog iznosa.
- 22 Dopisom od 28. lipnja 2016. austrijsko nacionalno sanacijsko tijelo dostavilo je tužitelju drugu pobijanu odluku bez njezina priloga.
- 23 Dana 7. srpnja 2016. tužitelj je ponovno od austrijskog nacionalnog sanacijskog tijela zahtjevao da mu dostavi zatražene dokumente i taj je zahtjev također uputio SRB-u.
- 24 Dana 2. kolovoza 2016. tužitelj je primio dopis od SRB-a kojim potvrđuje primitak zahtjeva za dostavu dokumenata i moli ga da uvaži kašnjenje u njegovu odgovoru pozvavši se na potrebu za uskladivanjem među službama.
- 25 Dopisom od 20. rujna 2016. SRB je tužitelju dostavio prvu pobijanu odluke bez njezina priloga.

Postupak i zahtjevi stranaka

- 26 Tužbama podnesenima tajništvu Općeg suda 14. srpnja, 7. rujna i 18. studenoga 2016. tužitelj je pokrenuo postupke upisane pod brojevima T-377/16, T-645/16 i T-809/16.
- 27 Zasebnim podneskom dostavljenim tajništvu Općeg suda 16. rujna 2016. tužitelj je podnio zahtjev za privremenu pravnu zaštitu, kako bi se, s jedne strane, suspendirala prva pobijana odluka te kako bi mu, s druge strane, SRB privremeno vratio njegov doprinos, dok se ne odluči o tužbi za poništenje.
- 28 Talijanska Republika podnijela je tajništvu Općeg suda 22. prosinca 2016. zahtjev za intervenciju u potporu tužiteljevu zahtjevu u predmetu T-645/16.
- 29 Zahtjev za privremenu pravnu zaštitu odbijen je rješenjem od 6. veljače 2017., Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank/SRB (T-645/16 R, neobjavljeno, EU:T:2017:62) zbog izostanka hitnosti. Određeno je da će se o troškovima odlučiti naknadno.
- 30 Odlukom od 9. veljače 2017. predsjednik osmog vijeća Općeg suda prihvatio je zahtjev Talijanske Republike za intervenciju u predmetu T-645/16.

- 31 Nakon što su se u podnescima glavne stranke izjasnile o mogućem spajanju predmetâ, predsjednik osmog vijeća odlučio je 8. studenoga 2018., na temelju članka 68. Poslovnika Općeg suda, spojiti tri gore navedena predmeta u svrhu usmenog dijela postupka i donošenja odluke kojom se završava postupak.
- 32 Prvom mjerom upravljanja postupkom, donesenom 9. listopada 2017. na temelju članka 89. Poslovnika, Opći sud pozvao je SRB da podnese cjelovitu presliku izvornika pobijanih odluka, uključujući njihove priloge.
- 33 U podnesku od 26. listopada 2017. SRB je naveo da ne može postupiti u skladu s mjerom upravljanja postupkom donesenom 9. listopada 2017., istaknuvši, među ostalim, povjerljivost podataka sadržanih u prilozima pobijanim odlukama.
- 34 Rješenjem o mjerama izvođenja dokaza od 14. prosinca 2017. (u dalnjem tekstu: prvo rješenje) Opći sud naložio je SRB-u – na temelju, s jedne strane, članka 24. prvog stavka Statuta Suda Europske unije i, s druge strane, članka 91. točke (b), članka 92. stavka 3. kao i članka 103. Poslovnika – da u verziji koja nije povjerljiva i u povjerljivoj verziji dostavi cjelovitu presliku izvornika pobijanih odluka, uključujući njihove odnosne priloge.
- 35 Podneskom od 15. siječnja 2018. SRB je odgovorio na prvo rješenje, dostavivši u verziji koja nije povjerljiva i u povjerljivoj verziji četiri dokumenta, od kojih dva za prvu pobijanu odluku, a dva za drugu pobijanu odluku, koji u vezi sa svakim od njih odgovaraju, kao prvo, glede teksta pobijane odluke, dokumentu od dvije stranice u obliku skeniranog potpisanoj dokumenta u formatu PDF i, kao drugo, digitalno stvorenom dokumentu u formatu PDF koji sadržava digitalne podatke te čini prilog predmetnoj odluci.
- 36 Imajući u vidu SRB-ov odgovor na prvo rješenje, Opći sud donio je 12. ožujka 2018. drugu mjeru upravljanja postupkom, pozvavši SRB da, kao prvo, pojasniti format priloga u trenutku donošenja pobijane odluke, da, kao drugo, u slučaju da su ti prilozi bili podneseni u digitalnom obliku, objasni i dostavi sve tehničke elemente potvrde vjerodostojnosti nužne za dokazivanje da digitalno stvoreni PDF-ovi koji sadržavaju digitalne podatke, podneseni Općem суду, odgovaraju dokumentima koji su doista podneseni na potpisivanje i koje je SRB na svojoj izvršnoj sjednici usvojio na sastancima održanim 15. travnja i 20. svibnja 2016. te da, kao treće, podnese očitovanja o pravnom postojanju pobijanih odluka i o poštovanju bitnih postupovnih zahtjeva.
- 37 Podneskom od 27. ožujka 2018. SRB je odgovorio na drugu mjeru upravljanja postupkom. U odnosu na drugi zahtjev naveden u točki 36. ove presude, SRB je naveo da ne može postupiti po njemu zbog povjerljivosti određenih dokumenata koje mora dostaviti te je zatražio donošenje mjere izvođenja dokaza.
- 38 Opći sud donio je 2. svibnja 2018. novo rješenje o mjerama izvođenja dokaza, kojim je naložio SRB-u da postupi po drugom zahtjevu sadržanom u mjeri upravljanja postupkom od 12. ožujka 2018. (u dalnjem tekstu: drugo rješenje).
- 39 Dopisom od 9. svibnja 2018., koji je uložen u spis odlukom od 22. svibnja 2018., tužitelj je podnio nove dokaze, to jest šesnaest SRB-ovih međuodluka kojima su utvrđeni faktori za metodu izračuna doprinosa za 2016.
- 40 Podneskom od 18. svibnja 2018., ispravljenim 29. lipnja 2018., SRB je postupio po drugom rješenju te je podnio, u povjerljivoj verziji i verziji koja nije povjerljiva, dokument nazvan „Tehnički podaci o identifikaciji”, zatim tekst četiriju poruka elektroničke pošte SRB-a upućenih 13. travnja 2016. u 17 sati i 41 minutu, 15. travnja 2016. u 19 sati i 4 minute i u 20 sati i 6 minuta te 19. svibnja 2016. u 21 sat i 25 minuta kao i USB ključ koji sadržava dvije datoteke u formatu XLSX i dvije datoteke u formatu TXT.

- 41 Odlukom od 12. srpnja 2018., nakon provjere predviđene člankom 103. stavkom 1. Poslovnika, Opći sud izdvojio je iz spisa povjerljive verzije dokumenata koje je SRB podnio u odgovoru na oba rješenja, uz iznimku datoteka u formatu TXT koje se nalaze na USB ključevima što ih je SRB podnio 18. svibnja 2018., a koje ne sadržavaju nikakav povjerljiv podatak i koje su u papirnatom obliku uložene u spis.
- 42 Trećom mjerom upravljanja postupkom od 12. srpnja 2018., donesenom na temelju članka 89. Poslovnika, Opći sud pozvao je tužitelja i intervenijenta da podnesu svoja očitovanja o SRB-ovim odgovorima na mjere upravljanja postupkom i izvođenja dokaza iz točaka 32., 34., 36. i 38. ove presude.
- 43 Tužitelj je dostavio svoja očitovanja podneskom od 30. srpnja 2018. Intervenijent nije podnio očitovanja.
- 44 Opći sud je na prijedlog svojeg osmog vijeća i u skladu s člankom 28. Poslovnika odlučio predmet uputiti proširenom sastavu suda.
- 45 U tužbi upisanoj pod brojem T-377/16 tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi pobijane odluke;
 - podredno, poništi drugu pobijanu odluku u dijelu u kojem se njome nalaže da do povrata previše plaćenog iznosa mora doći u okviru utvrđivanja doprinosa SRF-u za 2017.;
 - naloži SRB-u snošenje troškova.
- 46 U tužbi upisanoj pod brojem T-645/16 tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi prvu pobijanu odluku barem u dijelu u kojem se odnosi na njega;
 - naloži SRB-u snošenje troškova.
- 47 U tužbi upisanoj od brojem T-809/16 tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi pobijane odluke barem u dijelu u kojem se odnose na njega;
 - naloži SRB-u snošenje troškova.
- 48 SRB od Općeg suda zahtijeva da:
- u svakom od triju postupaka upisanih pod brojevima T-377/16, T-645/16 i T-809/16 proglaši tužbu nedopuštenom ili, alternativno, odbije tužbu kao neosnovanu;
 - u svakom od triju postupaka upisanih pod brojevima T-377/16, T-645/16 i T-809/16, alternativno, ako bi Opći sud smatrao da jedan ili više tužiteljevih tužbenih razloga treba prihvatiti, vremenski ograniči učinke proglašenja nevaljanosti koji će se primjenjivati tek šest mjeseci nakon što presuda postane pravomoćna u ovom slučaju;
 - u svakom od triju postupaka upisanih pod brojevima T-377/16, T-645/16 i T-809/16 u svakom slučaju naloži tužitelju snošenje sudskih troškova koji su nastali SRB-u;
 - u predmetima T-645/16 i T-809/16, za slučaj da Opći sud proglaši dopuštenima sve ili dio tužbi za poništenje koje je tužitelj podnio u predmetima T-377/16, T-645/16 i T-809/16, spoji te predmete u skladu s člankom 68. Poslovnika.

49 U predmetu T-645/16 Talijanska Republika od Općeg suda zahtijeva da:

- tužbu proglaši dopuštenom;
- prihvati drugi tužbeni razlog i obustavi postupak glede ostalih tužbenih razloga.

Pravo

Dopuštenost

50 Kao prvo, SRB podsjeća na to da je tužba za poništenje dopuštena jedino protiv akta koji ima pravni učinak prema trećima, a što nije slučaj ni s prvom ni s drugom pobijanom odlukom. Naime, odobrenje za iznose *ex ante* doprinosa za 2016. i kasnija SRB-ova dostava rezultata nacionalnim sanacijskim tijelima na njegovoj izvršnoj sjednici ne stvaraju nikakvu obvezu za institucije. Takva obveza nastaje samo i kada nadležno nacionalno sanacijsko tijelo doneše pravni akt na temelju nacionalnog prava.

51 Kao drugo, SRB ističe da njegove odluke nisu upućene tužitelju (članak 70. stavak 2. Uredbe br. 806/2014) i da se pobijane odluke ne odnose izravno na njega. SRB izračunava *ex ante* doprinose koje mora platiti svaka institucija u skladu s metodom opisanom u Delegiranoj uredbi 2015/63 i u Provedbenoj uredbi 2015/81, blisko surađujući s nacionalnim sanacijskim tijelima (članak 4. Provedbene uredbe 2015/81 i članak 70. stavak 2. Uredbe br. 806/2014). SRB-ov izračun ne stvara izravan učinak prema instituciji u tom smislu da sam po sebi ne utječe na pravni status institucija. Iako SRB, kao i nacionalna sanacijska tijela, ima ulogu u postupku za pripremu izračuna iznosa doprinosa, na institucije postoji izravan utjecaj samo kada nacionalna sanacijska tijela prikupljaju doprinose. Samo su nacionalna sanacijska tijela, a ne SRB, ovlaštena osigurati i, ako je nužno, naložiti da institucije pravilno plaćaju svoje doprinose u skladu s postupovnim i materijalnim odredbama primjenjivog nacionalnog prava.

52 Dajući nacionalnim sanacijskim tijelima odgovornost za prikupljanje *ex ante* doprinosa, Unijin zakonodavac odlučio je da te doprinose, koje je SRB tako izračunao, prikupljaju nacionalna tijela na temelju ovlasti koje su im dodijeljene nacionalnim postupovnim i materijalnim pravom. To je, osim toga, u skladu s razlozima na kojima se temelji Međuvladin sporazum. Stoga akte koje su nacionalna sanacijska tijela donijela na temelju svojeg nacionalnog prava treba osporiti pred nacionalnim sudovima te, ako se pred nacionalnim sudom pojave pitanja o valjanosti ili tumačenju akata institucija ili agencija Unije, on može od Suda zahtijevati da na temelju članka 267. UFEU-a odluči u prethodnom postupku. Činjenica da je Bundesverwaltungsgericht (Savezni upravni sud, Austrija) u svojoj presudi od 24. kolovoza 2016. smatrao da je jedino Sud nadležan za odlučivanje o tužbi za poništenje u vezi s izračunom i prikupljanjem *ex ante* doprinosa nije relevantna jer takav zaključak nacionalnog suda u ovom slučaju nema nikakvu važnost. Naime, jedino je Sud ovlašten odrediti svoju nadležnost.

53 Kao treće, SRB tvrdi da je na Općem sudu da provjeri *ex officio* je li poštovan rok predviđen u članku 263. stavku 6. UFEU-a i odbije svaku tužbu ako to nije slučaj. SRB primjećuje da pobijane odluke nisu objavljene, nego da su dostavljene nacionalnim sanacijskim tijelima kao adresatima, i da tužitelj ne pripada navedenim adresatima. On je, međutim, na drugi način saznao za pobijane odluke. Njegova je tužba stoga morala biti podnesena unutar dva mjeseca od dana kada je za njih saznao, to jest kada je saznao za bit njihova sadržaja.

54 Prema SRB-ovim navodima, rješenje o prikupljanju doprinosa koje je austrijsko nacionalno sanacijsko tijelo poslalo 26. travnja 2016. sadržavalo je dovoljno precizne informacije da se tužitelj može upoznati s pobijanom odlukom, tako da je rok za podnošenje tužbe počeo teći 27. travnja 2016., odnosno na dan primitka navedenog rješenja, te je istekao 7. srpnja 2016. Stoga su tri tužbe podnesene nakon

određenog roka te su nepravodobne u pogledu prve pobijane odluke. To također utječe na dopuštenost tužbi u pogledu druge pobijane odluke. Naime, budući da se ovom potonjom samo ide za tim da se smanji iznos *ex ante* doprinosa za 2016., tužitelj nema pravni interes da je zasebno osporava. Osim toga, u okviru tužbe upisane pod brojem T-809/16 SRB je pojasnio da je tužitelj 27. svibnja 2016. primio rješenje austrijskog nacionalnog sanacijskog tijela o prikupljanju doprinosa od 23. svibnja 2016., tako da je i ta tužba nedopuštena osobito zbog prekoračenja roka.

- 55 Kao četvrtu, glede tužbi upisanih pod brojevima T-645/16 i T-809/16, SRB tvrdi da su one nedopuštene jer imaju isti predmet i odnose se na iste stranke kao i tužba upisana pod brojem T-377/16.
- 56 Kao peto, glede tužbe upisane pod brojem T-809/16, SRB smatra da je netočan argument koji je tužitelj iznio i prema kojem je pristup SRB-ovim odlukama na temelju Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL 2001., L 145, str. 43.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 1., svežak 16., str. 70.) izjednačen s njihovom formalnom dostavom adresatu i od njega počinje teći novi rok za podnošenje tužbe za poništenje. Naime, SRB smatra da se adresati odluka određuju kada se one donose, i to na temelju primjenjivog pravnog okvira. Činjenica da se te odluke kasnije dostavljaju trećim stranama ne znači da se one moraju smatrati njihovim adresatima. Stoga treću tužbu treba proglašiti nedopuštenom jer ima upravo isti predmet i odnosi se na iste stranke, iste tužbene razloge i iste odluke kao i prve dvije.
- 57 Tužitelj osporava te argumente i smatra da su tri tužbe dopuštene.
- 58 U skladu s člankom 263. četvrtim stavkom UFEU-a, svaka fizička ili pravna osoba može pokrenuti postupak protiv akta koji je upućen toj osobi ili koji se izravno i osobno odnosi na nju te protiv regulatornog akta koji se izravno odnosi na nju, a ne podrazumijeva provedbene mjere.
- 59 Prema tome, članak 263. četvrti stavak UFEU-a ograničava tužbe za poništenje koje podnose fizičke ili pravne osobe na tri kategorije akata, odnosno, prvo, na akte koji su upućeni toj osobi, drugo, na akte koji joj nisu upućeni i koji se izravno i osobno odnose na nju i, treće, na regulatorne akte koji joj nisu upućeni, koji se izravno odnose na nju, a koji ne podrazumijevaju provedbene mjere (vidjeti rješenje od 10. prosinca 2013., von Storch i dr./ESB, T-492/12, neobjavljeno, EU:T:2013:702, t. 29. i navedenu sudsku praksu).
- 60 Kada je riječ o uvjetu iz članka 263. prvog stavka UFEU-a, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da su akti ili odluke protiv kojih se može podnijeti tužba za poništenje samo mjere koje proizvode obvezujuće pravne učinke takve naravi da utječu na tužiteljeve interese na način da značajno mijenjaju njegov pravni položaj (vidjeti rješenje od 21. travnja 2016., Borde i Carbonium/Komisija, C-279/15 P, neobjavljeno, EU:C:2016:297, t. 37. i navedenu sudsku praksu).
- 61 Osim toga, kada je riječ o aktima ili odlukama čije se donošenje obavlja u nekoliko faza, osobito nakon završetka internog postupka, akti koji se mogu pobijati su samo mjere koje konačno određuju položaj te institucije nakon završetka tog postupka, osim međumjera čija je svrha priprema konačne odluke (vidjeti rješenje od 9. ožujka 2016., Port autonome du Centre et de l'Ouest i dr./Komisija, T-438/15, EU:T:2016:142, t. 20. i navedenu sudsku praksu).
- 62 Nadalje, iz sudske prakse proizlazi da, kada tužbu za poništenje podnosi neprivilegirani tužitelj protiv akta kojeg on nije adresat, uvjet prema kojem obvezujući pravni učinci pobijane mjere moraju biti takve naravi da utječu na tužiteljeve interese značajno mijenjajući njegov pravni položaj poklapa se s uvjetima iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a (vidjeti rješenje od 6. ožujka 2014., Northern Ireland Department of Agriculture and Rural Development/Komisija, C-248/12 P, neobjavljeno, EU:C:2014:137, t. 33. i navedenu sudsku praksu).

- 63 U tom pogledu, ustaljena je sudska praksa da, s jedne strane, fizička ili pravna osoba koja nije adresat neke odluke može tvrditi da se ta odluka na nju osobno odnosi samo ako na nju utječe zbog određenih osobina koje su joj svojstvene ili zbog neke činjenične situacije koja je razlikuje od bilo koje druge osobe, izdvajajući je zbog toga pojedinačno na isti način poput osoba kojima bi odluka bila upućena (presude od 15. srpnja 1963., Plaumann/Komisija, 25/62, EU:C:1963:17, str. 223. i od 2. travnja 1998., Greenpeace Council i dr./Komisija, C-321/95 P, EU:C:1998:153, t. 7. i 28.).
- 64 S druge strane, ustaljena je sudska praksa da uvjet prema kojem se odluka koja je predmet tužbe mora izravno odnositi na fizičku ili pravnu osobu zahtijeva da pobijani akt proizvodi izravne učinke na tužiteljev pravni položaj i ne ostavlja nikakvu diskrekciju ovlast svojim adresatima koji su nadležni za njegovu provedbu, s obzirom na to da je ta provedba u potpunosti automatska i proizlazi isključivo iz propisa Unije, bez primjene drugih posrednih pravila (vidjeti presudu od 22. ožujka 2007., Regione Siciliana/Komisija, C-15/06 P, EU:C:2007:183, t. 31. i navedenu sudsку praksu).
- 65 Međutim, iz sudske prakse proizlazi da – čak i kada pobijani akt, da bi proizvodio učinke na pravni položaj pojedinaca, uključuje nužno donošenje provedbenih mjera – uvjet izravnog utjecaja smatra se ispunjenim ako taj akt za svoje izvršenje adresatu nameće obveze i ako je adresat automatski obvezan donijeti mjere koje mijenjaju tužiteljev pravni položaj (vidjeti u tom smislu presudu od 7. srpnja 2015., Federcoopesa i dr./Komisija, T-312/14, EU:T:2015:472, t. 38. i navedenu sudsку praksu).
- 66 Naime, kako je to istaknuo nezavisni odvjetnik Wathelet u svojem mišljenju u predmetu Stichting Woonpunt i dr./Komisija (C-132/12 P, EU:C:2013:335, t. 68. i navedena sudska praksa), to što države članice nemaju manevarskog prostora eliminira argument da očito ne postoji izravna veza između akta Europske unije i pravnih subjekata. Drugim riječima, da bi se isključilo postojanje izravnog utjecaja, margina prosudbe autora posrednog akta, čiji je cilj implementirati akt Europske unije, ne smije biti samo formalna. Ona treba biti izvor tužiteljeva pravnog interesa.
- 67 U ovom predmetu, kao prvo, iz primjenjivih propisa, a osobito iz članka 54. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 806/2014 i članka 70. stavka 2. iste uredbe, proizlazi da je SRB istodobno autor izračuna pojedinačnih doprinosa i donositelj odluke kojom se odobravaju ti doprinosi. Okolnost da između SRB-a i nacionalnih sanacijskih tijela postoji suradnja ne mijenja to utvrđenje (rješenje od 19. studenoga 2018., Iccrea Banca/Komisija i SRB, T-494/17, EU:T:2018:804, t. 27.).
- 68 Naime, samo je SRB-u dana ovlast da, „nakon savjetovanja s ESB-om ili s nadležnim nacionalnim tijelom te u uskoj suradnji s nacionalnim sanacijskim tijelom”, izračuna *ex ante* doprinose institucija (članak 70. stavak 2. Uredbe br. 806/2014). Osim toga, nacionalna sanacijska tijela imaju obvezu, na temelju prava Unije, prikupiti navedene doprinose tako kako su utvrđeni SRB-ovom odlukom (članak 67. stavak 4. Uredbe br. 806/2014).
- 69 SRB-ove odluke kojima se na temelju članka 70. stavka 2. Uredbe br. 806/2014 utvrđuju *ex ante* doprinosi jesu, dakle, konačne.
- 70 Prema tome, pobijane odluke ne mogu se okvalificirati kao isključivo pripremne mjere ili međumjere, s obzirom na to da one na konačan način, nakon provedenog postupka, određuju poziciju SRB-a u odnosu na doprinose.
- 71 Kao drugo, valja istaknuti da su, neovisno o terminološkim odstupanjima koja postoje među jezičnim verzijama članka 5. Provedbene uredbe br. 2015/81, tijela kojima SRB, autor odluke kojom su utvrđeni *ex ante* doprinosi, upućuje istu, nacionalna sanacijska tijela, a ne banke. Nacionalna sanacijska tijela su, u okviru provedbe mjerodavnih propisa, jedini subjekti kojima je autor predmetne odluke dužan istu uputiti te su ona, dakle, u konačnici adresati te odluke u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a (rješenje od 19. studenoga 2018., Iccrea Banca/Komisija i SRB, T-494/17, EU:T:2018:804, t. 28.).

- 72 Utvrđenje da nacionalna sanacijska tijela imaju svojstvo adresata SRB-ove odluke u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a potkrijepljeno je, osim toga, činjenicom da su ona u sustavu uspostavljenom Uredbom br. 806/2014 i u skladu s njezinim člankom 67. stavkom 4. zadužena da od banaka prikupljaju pojedinačne doprinose (rješenje od 19. studenoga 2018., Iccrea Banca/Komisija i SRB, T-494/17, EU:T:2018:804, t. 29.).
- 73 Iako institucije nisu, dakle, adresati pobijanih odluka, suprotno od onoga što intervenijent tvrdi, te se odluke ipak osobno i izravno odnose na njih jer one utječu na njih zbog određenih njima svojstvenih osobina ili zbog neke činjenične situacije koja ih razlikuje od bilo koje druge osobe, izdvajajući ih zbog toga pojedinačno na isti način poput osoba kojima bi odluke bile upućene i neposredno utječu na njihov pravni status, ne ostavljajući pritom nikakvu slobodu prosudbe adresatima te mjere koji su zaduženi za njezinu provedbu.
- 74 U tom pogledu, s jedne strane, pobijane odluke spominju, među ostalim, svaku od institucija te određuju ili, u slučaju druge pobijane odluke, prilagođavaju njezin pojedinačni doprinos. Iz toga slijedi da se pobijane odluke osobno odnose na institucije, kojima pripada i tužitelj.
- 75 S druge strane, kada je riječ o izravnem utjecaju, valja istaknuti da nacionalna sanacijska tijela, zadužena za provedbu pobijanih odluka, ne raspolažu ni s kakvom marginom prosudbe u odnosu na visinu pojedinačnih doprinosa utvrđenih tim odlukama. Nacionalna sanacijska tijela osobito ne mogu mijenjati te iznose te su u obvezi prikupiti ih od institucija na koje se odnose.
- 76 Osim toga, kada je riječ o SRB-ovu pozivanju na Međuvladin sporazum u svrhu osporavanja izravnog utjecaja na tužitelja, valja istaknuti da se taj sporazum ne odnosi na prikupljanje *ex ante* doprinosa za 2016. kod institucija od strane nacionalnih sanacijskih tijela, nego isključivo na prijenos tih doprinosa SRF-u.
- 77 Naime, kao što to proizlazi iz odredaba Uredbe br. 806/2014 (vidjeti uvodnu izjavu 20. i članak 67. stavak 4. navedene uredbe) i Međuvladina sporazuma (vidjeti uvodnu izjavu 7., članak 1. točku (a) i članak 3. Međuvladina sporazuma), prikupljanje doprinosa obavlja se na temelju prava Unije (odnosno Direktive 2014/59 i Uredbe br. 806/2014), dok se prijenos tih doprinosa SRF-u obavlja na temelju Međuvladina sporazuma.
- 78 Prema tome, čak i kada pravna obveza institucija na uplatu iznosa dugovanih po osnovi *ex ante* doprinosa na račune koje su navela nacionalna sanacijska tijela zahtijeva da nacionalna sanacijska tijela donesu nacionalne akte, ipak se SRB-ove odluke kojima su utvrđeni iznosi individualnih doprinosa tih institucija izravno odnose na ove potonje.
- 79 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da se pobijane odluke osobno i izravno odnose na tužitelja.
- 80 Glede roka za podnošenje tužbe, valja podsjetiti na to da se, u skladu s člankom 263. šestim stavkom UFEU-a, zahtjevi za poništenje moraju podnijeti u roku od dva mjeseca, ovisno o slučaju, od objavljivanja akta ili obavješćivanja tužitelja o njemu ili, ako takva objava ili obavijest izostanu, od dana kada je tužitelj saznao za akt.
- 81 U ovom slučaju pobijane odluke nisu bile objavljene niti je tužitelj, koji nije njihov adresat, bio o njima obaviješten.
- 82 Ustaljena je sudska praksa da, ako objava ili obavijest izostanu, rok za podnošenje tužbe počinje teći tek od trenutka kad zainteresirana osoba sazna za točan sadržaj i obrazloženje predmetnog akta, pod uvjetom da u razumnom roku zatraži cjelovit tekst. Pod tim uvjetom, rok za podnošenje tužbe može početi teći tek od trenutka kad predmetna treća osoba sazna za točan sadržaj i obrazloženje

predmetnog akta, tako da može učinkovito ostvariti svoje pravo na tužbu (vidjeti rješenje od 19. studenoga 2018., Iccrea Banca/Komisija i SRB, T-494/17, EU:T:2018:804, t. 33. i navedenu sudsku praksu).

- 83 Dakle, rok od dva mjeseca predviđen u članku 263. šestom stavku UFEU-a, koji u slučaju izostanka objave akta ili obavijesti o aktu koji može biti predmet tužbe za poništenje počinje teći od dana kad je tužitelj saznao za njega, razlikuje se od razumnog roka kojim ta stranka raspolaže da zatraži dostavu cjelovitog teksta tog istog akata kako bi se točno upoznala s njim (vidjeti rješenje od 19. studenoga 2018., Iccrea Banca/Komisija i SRB, T-494/17, EU:T:2018:804, t. 34. i navedenu sudsku praksu).
- 84 U ovom slučaju valja istaknuti da je tužitelj, kao i sve institucije na koje se odnosi isplata *ex ante* doprinosa SRF-u za 2016., primio dokumente i upitnike potrebne za dostavu podataka na temelju kojih SRB može izračunati pojedinačne doprinose. Putem tih dokumenata i upitnika tužitelj je obaviješten o primjenjivim pravnim osnovama i o činjenici da je SRB izračunao doprinos SRF-u.
- 85 Potom, tužitelj je za postojanje prve pobijane odluke saznao preko rješenja austrijskog nacionalnog sanacijskog tijela o prikupljanju doprinosa od 26. travnja 2016., koje je dostavljeno 27. travnja 2016., a za postojanje druge pobijane odluke preko rješenja navedenog nacionalnog sanacijskog tijela o prikupljanju doprinosa od 23. svibnja 2016., koje je primljeno 27. svibnja 2016.
- 86 Tužitelj je prvu tužbu, upisanu pod brojem T-377/16, podnio 14. srpnja 2016., to jest više od dva mjeseca i deset dana nakon što mu je 27. travnja 2016. dostavljeno rješenje austrijskog nacionalnog sanacijskog tijela o prikupljanju doprinosa od 26. travnja 2016. To se pitanje mogućeg prekoračenja roka za podnošenje tužbe ne postavlja, naprotiv, za tu tužbu glede druge pobijane odluke.
- 87 Valja istaknuti, međutim, da je tužitelj tu tužbu podnio opreza radi, u očekivanju dostave pobijanih odluka koja mu je morala omogućiti da se točno upozna s njihovim sadržajem.
- 88 U tom se pogledu mora podsjetiti, kao što je to izloženo u točkama 13., 21. i 23. ove presude, na to da je tužitelj podnio više zahtjeva, prije svega austrijskom nacionalnom sanacijskom tijelu, a potom SRB-u, kako bi dobio pobijane odluke. Stoga valja provjeriti jesu li ti zahtjevi podneseni u razumnom roku, spomenutom u točkama 82. i 83. ove presude, koji teče od saznanja za postojanje pobijanih odluka.
- 89 „Razuman rok“ za podnošenje zahtjeva za dostavu odluke nakon saznanja za njezino postojanje nije unaprijed utvrđen rok koji bi se automatski izvodio iz trajanja roka za podnošenje tužbe za poništenje, već je on rok koji ovisi o okolnostima konkretnog slučaja (vidjeti rješenje od 19. studenoga 2018., Iccrea Banca/Komisija i SRB, T-494/17, EU:T:2018:804, t. 39. i navedenu sudsku praksu).
- 90 Osim toga, valja primijetiti, s jedne strane, da je Sud u nekim predmetima presudio da rok od dva mjeseca, koji se računa od dana saznanja za postojanje odluke kako bi se zatražila njezina dostava, prekoračuje razuman rok (vidjeti u tom smislu rješenja od 5. ožujka 1993., Ferriere Acciaierie Sarde/Komisija, C-102/92, EU:C:1993:86, t. 19. i od 10. studenoga 2011., Agapiou Joséphidès/Komisija i EACEA, C-626/10 P, neobjavljeno, EU:C:2011:726, t. 131. i 132.).
- 91 S druge strane, Opći sud je u drugim predmetima smatrao da za zahtjev za dostavu cjelovitog teksta odluke koji je podnesen više od četiri mjeseca nakon što je tužitelj saznao za postojanje akta treba smatrati da je podnesen izvan bilo kakvog razumnog roka (vidjeti u tom smislu rješenja od 15. srpnja 1998., LPN i GEOTA/Komisija, T-155/95, EU:T:1998:167, t. 44. i od 18. svibnja 2010., Abertis Infraestructuras/Komisija, T-200/09, neobjavljeno, EU:T:2010:200, t. 63.).
- 92 S obzirom na okolnosti ovog slučaja, ne treba odstupiti od ocjene koju su dali Sud i Opći sud.

- 93 U ovom su slučaju zahtjevi austrijskom nacionalnom sanacijskom tijelu u više navrata kao i SRB-u 7. srpnja 2016. za dostavu pobijanih odluka, a kako su opisani u točkama 13., 21. i 23. ove presude, postavljeni u razumnom roku.
- 94 Doduše, 28. lipnja 2016. austrijsko sanacijsko tijelo dostavilo je tužitelju drugu pobijanu odluku bez njezina priloga, a 20. rujna 2016. SRB je tužitelju dostavio prvu pobijanu odluku bez njezina priloga. Ovaj potonji nije stoga mogao na te datume saznati za dijelove priloga pobijanim odlukama koji se odnose na njega. Tek je nakon dva rješenja o izvođenju dokaza koja je Opći sud donio i koja su spomenuta u točkama 34. i 38. ove presude tužitelj imao pristup dijelovima priloga pobijanim odlukama koji se odnose na njega.
- 95 S obzirom na to da su, s jedne strane, zahtjevi za dostavu pobijanih odluka postavljeni u razumnom roku te da su, s druge strane, tri tužbe upisane pod brojevima T-377/16, T-645/16 i T-809/16 bile podnesene prije nego što je tužitelj imao pristup pobijanim odlukama, uključujući dijelove njihovih priloga koji se odnose na njega, valja zaključiti da tri tužbe nisu bile podnesene nepravodobno.
- 96 Međutim, glede argumenta o litispendencijskoj pravnosti koji je u biti SRB iznio kako bi tvrdio da tužbe upisane pod brojevima T-645/16 i T-809/16 treba proglašiti nedopuštenima jer imaju isti predmet i tiču se istih stranaka poput tužbe upisane pod brojem T-377/16, valja podsjetiti na ustaljenu sudsku praksu Suda prema kojoj žalbu koja je podnesena kasnije od druge, a koja suprotstavlja iste stranke, temelji se na istim žalbenim razlozima i zahtjeva poništenje istog pravnog akta, treba odbaciti kao nedopuštenu zbog litispendencije (presuda od 24. studenoga 2005., Italija/Komisija, C-138/03, C-324/03 i C-431/03, EU:C:2005:714, t. 64.; vidjeti također u tom smislu presudu od 22. rujna 1988., Francuska/Parlament, 358/85 i 51/86, EU:C:1988:431, t. 12.).
- 97 Dvije tužbe upisane pod brojevima T-377/16 i T-645/16 podnesene su prije dostave pobijanih odluka, i to opreza radi, za slučaj da je rok utvrđen u članku 263. šestom stavku UFEU-a za podnošenje tužbe za poništenje već mogao početi teći od primitka rješenja o prikupljanju doprinosa koje se odnosi na prvu pobijanu odluku.
- 98 Glede treće tužbe, upisane pod brojem T-809/16, stoga što je prema tužiteljevu stajalištu SRB 20. rujna 2016. odobrio istome pristup pobijanim odlukama, on smatra da je to početak roka za podnošenje tužbe za poništenje i da ona stoga nije nepravodobna. S obzirom na to tumačenje, tužitelj priznaje da preventivno podnesene tužbe za poništenje mogu biti podnesene preuranjeno. Međutim, on tvrdi da se, nakon što je s tekstrom pobijanih odluka bio upoznat tek 20. rujna 2016., ispostavilo da pobijane odluke mogu međusobno biti u nerazdruživom odnosu koji prema tužiteljevu stajalištu nije mogao biti poznat prilikom podnošenja prvih dviju tužbi za poništenje. Kako bi osigurao svoje mogućnosti za sudsku zaštitu, tužitelj je stoga podnio treću tužbu protiv pobijanih odluka.
- 99 On smatra da tužba u predmetu T-809/16 nije istovjetna onima u predmetima T-377/16 i T-645/16, kako zbog samostalnog predmeta na koji se odnosi tako i zbog promjena situacije kao posljedica dostave obiju pobijanih odluka 20. rujna 2016. bez njihovih priloga.
- 100 U ovom slučaju tri tužbe suprotstavljaju iste stranke, uz iznimku predmeta T-645/16, koji uključuje intervenijenta. Međutim, pretpostavka za nedopuštenost zbog litispendencije koja se odnosi na istovjetnost stranaka tiče se glavnih stranaka, a ne intervenijenata, tako da ta pretpostavka nije ispunjena.
- 101 Osim toga, tri se tužbe odnose na poništenje istih pravnih akata, uz iznimku predmeta T-645/16, koji se odnosi samo na poništenje prve pobijane odluke. S obzirom na to da je predmet u postupku T-645/16 obuhvaćen predmetom u drugim dvama postupcima, T-377/16 i T-809/16, koji se odnose na poništenje obiju pobijanih odluka, pretpostavka za nedopuštenost zbog litispendencije koja se odnosi na istovjetnost osporenih akata također je u ovom slučaju ispunjena.

- 102 Naposljetku, glede pretpostavke za nedopuštenost zbog litispendencije koja se odnosi na istovjetnost tužbenih razloga, valja utvrditi da su tužbe u predmetima T-645/16 i T-809/16 zasnovane na dvama tužbenim razlozima koje je tužitelj već istaknuo u okviru svoje prve tužbe u predmetu T-377/16, koja sadržava četiri tužbena razloga. Tužbeni razlozi istaknuti u predmetima T-645/16 i T-809/16, koji su noviji, stoga su uključeni u okvir prve tužbe u predmetu T-377/16.
- 103 Uzimajući u obzir prethodna razmatranja, tužbu u predmetu T-377/16 valja proglašiti dopuštenom, a obje tužbe u predmetima T-645/16 i T-809/16 nedopuštenima zbog litispendencije.

Meritum

- 104 Tužitelj u potporu svojoj tužbi za poništenje pobijanih odluka ističe četiri tužbena razloga. Tužitelj smatra da je donijevši pobijane odluke SRB počinio bitne povrede postupka, s jedne strane, time što je prekršio svoju obvezu obrazlaganja (prvi tužbeni razlog) te, s druge strane, zbog manjkave dostave pobijanih odluka (drugi tužbeni razlog). Osim toga, tužitelj ističe dva tužbena razloga koji se temelje, s jedne strane, na činjenici da je ispravak njegova doprinosa za 2016. bio premalen (treći tužbeni razlog) te, s druge strane, na činjenici da je povrat previše plaćenog iznosa tek 2017. protupravan (četvrti tužbeni razlog).
- 105 Uvodno valja primijetiti da prigovore protiv postupka za donošenje pobijanih odluka tužitelj iznosi tek u dvama dopisima od 9. svibnja i 30. srpnja 2018. koji su Općem судu poslani nakon primitka SRB-ova odgovora na prvo i drugo rješenje. Argumenti koje je tužitelj istaknuo u tom pogledu uglavnom su istaknuti u potporu njegovoj argumentaciji za dokazivanje bitnih povreda postupka iz tužbenih razloga koji se temelje na kršenju obvezu obrazlaganja i nepostojanju uredne dostave pobijanih odluka.
- 106 Prije svega valja ispitati prigovore koji se odnose na povredu postupovnih pravila i tužbeni razlog koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja.

Poštovanje postupovnih pravila o donošenju pobijanih odluka

- 107 S jedne strane, u svojim dopisima od 9. svibnja i 30. srpnja 2018. tužitelj je zaključio da su potpisi na pobijanim odlukama u cijelosti istovjetni i da SRB nije objasnio kako je osigurana vjerodostojnost moguće upute koju je predsjednik SRB-a dao za korištenje električnim potpisom. Osim toga, tužitelj je primijetio da su prilozi odlukama poslani u digitalnom obliku porukom električke pošte članovima i promatračima na izvršnoj sjednici, dok je u svojem dopisu od 13. rujna 2016. SRB izrijekom odbio zbog sigurnosnih razloga da mu te iste dokumente pošalje električkim putem ili poštom. U dopisu od 9. svibnja 2018. tužitelj je od Općeg suda zatražio da doneše mjere upravljanja postupkom u skladu s člankom 24. prvim stavkom Statuta Suda u vezi s člankom 89. stavkom 3. točkama (a) i (b) Poslovnika, osobito kako bi se SRB-u postavila postupovna pitanja.
- 108 S druge strane, u dopisu od 30. srpnja 2018. tužitelj je utvrdio niz postupovnih nepravilnosti koje se odnose na prvu pobijanu odluku. Prije svega, on je istaknuo da Općem судu nisu podnesene poruke električke pošte s odgovorom članova izvršne sjednice SRB-a iz kojih treba proizlaziti njihova suglasnost za donošenje odluke u pisanom postupku. Potom je istaknuo da je, nakon što je utvrdio netočnost u izračunima, odluka donesena putem pisanog postupka bila izmijenjena 15. travnja 2016. navečer, protumačivši šutnju članova kao njihovu suglasnost, a da u SRB-ovim obavijestima članovima izvršne sjednice nije bio predviđen nikakav rok za izražavanje mogućih prigovora. Tužitelj primjećuje da te poruke nisu bile posebno upućene članu izvršne sjednice, pri čemu nikakvo objašnjenje ni dokaz o obavijesti upućenoj tom članu na drugi način nisu bili podneseni Općem sudu. Taj postupak donošenja odluke suprotan je kako načelu dobre uprave, utvrđenom u sudskoj praksi i preuzetom u članku 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, tako i PIS-u, osobito njegovu članku 9. stavcima 1. i 2. te članku 11. Naposljetku, tužitelj prigovara formatu nacrtâ odluke koji su poslani

15. travnja i 19. svibnja 2016., to jest slanju dokumenata elektroničkim putem, uglavnom u obliku datoteka XLSX. Izračun ne smije biti sastavljen u dokumentu vrste XLSX, u kojem se sve ulazne ili privremene vrijednosti mogu u svakom trenutku izmijeniti, bilo slučajno, bilo namjerno. Osim toga, ako nema elektroničkog potpisa koji se može provjeriti i kojim se može zajamčiti da iznosi utvrđeni za doprinose nisu krivotvoreni ili izmijenjeni, nemoguće je znati koji je dokument DOCX, XLSX ili PDF „potpisani izvornik” iznosa utvrđenih za svaku od institucija.

- 109 U dopisu od 27. ožujka 2018. SRB je istaknuo da u postupku za donošenje pobijanih odluka nije došlo do bitne povrede postupka. U svojem dopisu od 6. lipnja 2018. SRB je pojasnio da je sigurnost u razmjeni poruka elektroničke pošte uvijek zajamčena i da nije imala utjecaja na sadržaj ni na zakonitost izračuna *ex ante* doprinosâ. Stoga taj aspekt nije relevantan za ishod postupka.
- 110 Osim toga, glede zahtjeva za mjere upravljanja postupkom koji je tužitelj podnio, SRB je dopisom od 11. rujna 2018. zatražio u biti od Općeg suda da ga odbije zbog povrede članka 88. stavka 2. Poslovnika jer tužitelj nije objasnio po čemu su te mjere korisne za potrebe postupka i relevantne za odluku o tužbi.
- 111 Valja podsjetiti na to da je Sud presudio da, s obzirom na to da intelektualni i formalni element predstavljaju nerazdruživu cjelinu, stavljanje akta u pisanu formu nužan je izraz volje tijela koje ga donosi (presude od 15. lipnja 1994., Komisija/BASF i dr., C-137/92 P, EU:C:1994:247, t. 70. i od 6. travnja 2000., Komisija/ICI, C-286/95 P, EU:C:2000:188, t. 38.).
- 112 Potvrda vjerodostojnosti akta ima za cilj pravnu sigurnost konačnim određivanjem teksta koji je usvojio donositelj akta te čini bitan postupovni zahtjev (presude od 15. lipnja 1994., Komisija/BASF i dr., C-137/92 P, EU:C:1994:247, t. 75. i 76. i od 6. travnja 2000., Komisija/ICI, C-286/95 P, EU:C:2000:188, t. 40. i 41.).
- 113 Sud je isto tako presudio da je samim nepostojanjem potvrde vjerodostojnosti akta došlo do bitne povrede postupka, pri čemu nije potrebno dodatno utvrditi da akt sadržava neke druge povrede ili da je izostanak potvrde vjerodostojnosti prouzročio štetu onomu tko se na njega poziva (presuda od 6. travnja 2000., Komisija/ICI, C-286/95 P, EU:C:2000:188, t. 42.).
- 114 Nadzor nad poštovanjem formalnog zahtjeva potvrde vjerodostojnosti i, prema tome, nad određenošću akta prethodi svakom drugom nadzoru, poput nadležnosti donositelja akta, poštovanja načela kolegjalnosti ili poštovanja obveze obrazlaganja akata (presuda od 6. travnja 2000., Komisija/ICI, C-286/95 P, EU:C:2000:188, t. 46.).
- 115 Ako sud Unije prigodom ispitivanja akta koji mu je podnesen utvrdi da njegova vjerodostojnost nije na pravilan način potvrđena, na njemu je da po službenoj dužnosti istakne razlog koji se temelji na bitnoj povredi postupka koja se sastoji od nepostojanja pravilne potvrde vjerodostojnosti i da stoga poništi akt koji ima takav nedostatak (presuda od 6. travnja 2000., Komisija/ICI, C-286/95 P, EU:C:2000:188, t. 51.).
- 116 U tom pogledu nije bitno to što izostanak potvrde vjerodostojnosti nije prouzročio nikakvu štetu jednoj od stranaka u postupku. Naime, potvrda vjerodostojnosti akata bitan je postupovni zahtjev u smislu članka 263. UFEU-a, ključan za pravnu sigurnost, čija povreda dovodi do poništenja akta zahvaćenog njome, pri čemu nije nužno utvrditi postojanje takve štete (presuda od 6. travnja 2000., Komisija/ICI, C-286/95 P, EU:C:2000:188, t. 52.; vidjeti u tom smislu također presudu od 8. rujna 2016., Goldfish i dr./Komisija, T-54/14, EU:T:2016:455, t. 47.).
- 117 U ovom slučaju mora se utvrditi da kao formalni tužbeni razlog u potporu svojoj tužbi tužitelj ne ističe nepostojanje potvrde vjerodostojnosti, nego ipak izražava dvojbe glede vjerodostojnosti potpisa predsjednika SRB-a na pobijanim odlukama.

- 118 U svakom slučaju, iz sudske prakse navedene u točki 115. ove presude proizlazi da se radi o pitanju na koje sud Unije mora paziti po službenoj dužnosti.
- 119 U tom pogledu valja utvrditi da je u odgovoru na prvo rješenje, kojim je od njega zatraženo da dostavi cjelovitu presliku izvornika pobijanih odluka, uključujući i njihove jedine priloge, SRB 15. siječnja 2018. dostavio za svaku odluku, u odnosu na njihov tekst, dokument od dvije stranice u obliku skeniranog potpisanoг dokumenta u formatu PDF, što je sugeriralo da su te stranice doista bile preslike izvornika, odnosno preslike dokumenta koji je formalno bio podnesen na potpis i koji je SRB usvojio na svojoj izvršnoj sjednici. SRB nije dostavio nikakvu presliku izvornika glede prilogâ pobijanim odlukama, nego jedino, za svaku odluku, digitalno stvoren dokument u formatu PDF koji sadržava digitalne podatke, bez elemenata koji bi jamčili njegovu vjerodostojnost.
- 120 Drugom mjerom upravljanja postupkom, a potom i drugim rješenjem, Opći sud zatražio je od SRB-a da razjasni format priloga u trenutku donošenja pobijanih odluka i da, u slučaju da su ti prilozi bili podneseni u digitalnom formatu, objasni i podnese sve tehničke elemente potvrde vjerodostojnosti nužne za dokazivanje da dokumenti stvorenji u formatu PDF koji su podneseni Općem судu odgovaraju onomu koji je konkretno podnesen na potpisivanje i koji je SRB usvojio na sastancima svoje izvršne sjednice održanima 15. travnja 2016. i 20. svibnja 2016. Opći sud isto je tako od SRB-a zatražio da podnese svoje očitovanje o pitanju pravnog postojanja pobijanih odluka i poštovanju bitnih postupovnih zahtjeva.
- 121 U svojim odgovorima od 27. ožujka i 18. svibnja 2018. na drugu mjeru upravljanja postupkom i drugo rješenje SRB je prvi put tvrdio da pobijane odluke nisu donesene tijekom sastanaka članova izvršne sjednice SRB-a, nego u pisanim postupku, elektroničkim putem, u skladu s člankom 7. stavkom 5. PIS-a, prema kojem se načelno svaka komunikacija treba obaviti i dokumenti relevantni za izvršnu sjednicu sastaviti elektroničkim putem, poštujući pravila o povjerljivosti, u skladu s člancima 9. i 15. PIS-a.
- 122 Konkretno, kada je riječ o postupku donošenja prve pobijane odluke, iz spisa proizlazi da je SRB porukom elektroničke pošte koja sadržava tri priloga, od kojih je jedan dokument u formatu PDF nazvan „Memorandum2_Final results.pdf”, koju je 13. travnja 2016. u 17 sati i 41 minuti uputio članovima izvršne sjednice, od izvršne sjednice SRB-a zatražio formalno odobrenje *ex ante* doprinosa za 2016. za 15. travnja 2016. u 12 sati.
- 123 Porukom elektroničke pošte od 15. travnja 2016., poslanom u 19 sati i 4 minute, SRB je naveo da je počinjena pogreška u izračunu doprinosa, njavio je slanje dopunjene verzije dokumenta nazvanog „Memorandum 2” te je naveo da će se, osim ako adresati ne prigovore, već dano odobrenje shvatiti kao da obuhvaća i ispravljene iznose.
- 124 Porukom elektroničke pošte od 15. travnja 2016., poslanom u 20 sati i 6 minuta, najavljeni dokument poslan je u formatu XLSX, pod nazivom „Final results15042016.xlsx”.
- 125 Glede postupka za donošenje druge pobijane odluke, SRB je pojasnio da je 19. svibnja 2016. u 21 sat i 25 minuta poslao poruku elektroničke pošte članovima izvršne sjednice kako bi se pokrenuo pisani postupak, a kojom se zahtijeva odobrenje za prilagodbu rezultata izračuna *ex ante* doprinosa za 2016. i koja u prilogu sadržava datoteku u formatu XLSX nazvanu „Delta” s prilagođenim rezultatima izračuna. Odobrenje je „radi hitnosti slučaja” zatraženo za 20. svibnja 2016. u 17 sati.
- 126 Naposljetku, SRB je u svojem dopisu od 6. lipnja 2018. potvrdio da je predsjednik SRB-a elektronički potpisao izvornike pobijanih odluka.
- 127 Nužno je, međutim, utvrditi da je SRB, umjesto da podnese ili predloži izvođenje dokaza za takvu tvrdnju, koja se u načelu sastoji od podnošenja elektroničkih isprava i elektroničkih certifikata o elektroničkom potpisu koji jamče vjerodostojnost, podnio elemente koji zapravo proturječe toj tvrdnji.

- 128 Naime, kada je riječ o tekstu pobijanih odluka, SRB podnosi dokumente u formatu PDF koji na posljednjoj stranici naizgled sadržavaju vlastoručni potpis koji je, kako se čini, umetnut „kopiranjem i ljepljenjem“ slikovne datoteke, bez certifikata o elektroničkom potpisu.
- 129 Što se tiče prilogâ pobijanim odlukama, koji sadržavaju iznose doprinosa i njihovih prilagodbi i koji, s obzirom na to, čine bitan element odluka, ni oni ne sadržavaju nikakav elektronički potpis, iako nisu ni na koji način neodvojivo povezani s tekstrom pobijanih odluka.
- 130 Kako bi se utvrdila vjerodostojnost prilogâ pobijanim odlukama, SRB je u odgovoru na drugo rješenje podnio dokumente u formatu TXT namijenjene utvrđenju identiteta hash vrijednosti (*hash value*) tih priloga s istaknutim hash vrijednostima za dokumente u formatu XLSX, priložene poruci elektroničke pošte od 15. travnja 2016., poslanoj u 20 sati i 6 minuta, i poruci elektroničke pošte od 19. svibnja 2016., poslanoj u 21 sat i 25 minuta.
- 131 Međutim, valja primijetiti da je SRB, kako bi dokazao da prilozi pobijanim odlukama sadržavaju elektronički potpis, kako on to tvrdi (vidjeti točku 126. ove presude), morao podnijeti certifikat o elektroničkom potpisu povezan s tim prilozima, a ne dokumente u formatu TXT koji sadržavaju hash vrijednost. Podnošenje takvih dokumenata u formatu TXT ostavlja prostor sumnji da SRB ne posjeduje certifikate o elektroničkom potpisu i da prilozi pobijanima odlukama, prema tome, ne sadržavaju elektronički potpis, suprotno onomu što tvrdi.
- 132 Nadalje, dokumenti u formatu TXT koje je SRB podnio nisu ni na koji način objektivno i neodvojivo povezani s prilozima o kojima je riječ.
- 133 Naposljetku, radi potpunosti valja istaknuti da tražena potvrda vjerodostojnosti u svakom slučaju nije potvrda vjerodostojnosti nacrta koji su podneseni na odobrenje posredstvom poruke elektroničke pošte od 15. travnja 2016., poslane u 20 sati i 6 minuta, i poruke elektroničke pošte poslane 19. svibnja 2016. u 21 sat i 25 minuta, nego potvrde vjerodostojnosti isprava koje su trebale biti sačinjene nakon tog odobrenja. Naime, tek nakon odobrenja sastavlja se isprava, čija se vjerodostojnost potvrđuje stavljanjem potpisa.
- 134 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da zahtjev potvrde vjerodostojnosti pobijanih odluka nije zadovoljen.
- 135 Izvan okvira tih utvrđenja, koja se odnose na nepostojanje potvrde vjerodostojnosti pobijane odluke, a koje samo po sebi, prema sudskoj praksi navedenoj u točkama 113. do 116. ove presude, dovodi do njezina poništenja, Opći sud smatra potrebnim iznijeti određena razmatranja koja se osobito odnose na postupak donošenja prve pobijane odluke.
- 136 U ovom slučaju, kao što je to navedeno u točki 122. ove presude, pisani postupak za donošenje prve pobijane odluke pokrenut je porukom elektroničke pošte od 13. travnja 2016., poslanom u 17 sati i 41 minuti, kojom je članovima izvršne sjednice SRB-a određen rok za odobrenje nacrta odluke do 15. travnja 2016. u 12 sati, dakle u trajanju manjem od dva radna dana, dok rok predviđen člankom 9. stavkom 2. PIS-a „u pravilu nije manji od pet radnih dana“. Suprotno zahtjevima PIS-a, poruka elektroničke pošte od 13. travnja 2016. ne sadržava nijedan razlog za skraćivanje tog roka. Ta poruka ne spominje ni članak 9. stavak 2. PIS-a.
- 137 Štoviše, i potpunosti radi, valja istaknuti da SRB i ne dokazuje hitnost donošenja odluke 15. travnja 2016., umjesto 20. travnja 2016., datuma koji bi osigurao poštovanje postupovnih zahtjeva. U tom pogledu valja primijetiti da 15. travnja 2016. nije datum koji nalaže propisi. To skraćivanje roka za donošenje odluke predstavlja prvu postupovnu nepravilnost.

- 138 Nadalje, članak 9. stavak 1. PIS-a određuje da odluke mogu biti donesene u pisanom postupku, osim ako tomu ne prigovore najmanje dva člana izvršne sjednice u prvih 48 sati nakon pokretanja tog pisanog postupka.
- 139 U tom pogledu pokazuje se da je SRB jednako tako prekršio i PIS jer je rok određen za pisani postupak bio šest sati kraći od 48 sati, predviđenih za podnošenje prigovora na provođenje pisanog postupka. Međutim, pod pretpostavkom da je odluku bilo potrebno donijeti 15. travnja 2016., nije bilo nikakve prepreke da se odredi rok za odgovor do 18 sati tog dana. To čini drugu postupovnu nepravilnost.
- 140 Pogrešno je SRB pokušao opravdati te povrede PIS-a nepostojanjem prigovora članova izvršne sjednice SRB-a. Dovoljno je primijetiti da je, s jedne strane, SRB-ova obveza bila primjeniti pravila koja propisuju njegov postupak donošenja odluka, a koja upravo određuju skraćivanje rokova ako su određena pravila poštovana, i da, s druge strane, navodni izostanak prigovora ni na koji način ne uklanja povredu počinjenu *ab initio*, kada je SRB nametnuo rok koji se protivi zahtjevima PIS-a.
- 141 Zatim, iako je poruka elektroničke pošte od 13. travnja 2016. pozvala članove izvršne sjednice SRB-a da daju svoje formalno odobrenje posredstvom poruke elektroničke pošte u SRB-ov namjenski pretinac, SRB nije dostavio nikakvu poruku elektroničke pošte kojom je to odobrenje dano. Jedini element koji upućuje na odobrenje jest SRB-ova tvrdnja u poruci elektroničke pošte od petka, 15. travnja 2016., poslanoj u 19 sati i 4 minute, da je to odobrenje dano.
- 142 Štoviše, u toj je poruci elektroničke pošte od petka, 15. travnja 2016., poslanoj u 19 sati i 4 minute, koja nije upućena svim članovima izvršne sjednice, barem ne u prvi mah (osoba A, član izvršne sjednice SRB-a, nije bila adresat te poruke elektroničke pošte, koja joj je upućena 21 minutu kasnije), SRB naveo da je počinjena pogreška u izračunu *ex ante* doprinosa te je njavio da će u zasebnoj poruci elektroničke pošte poslati izmijenjenu verziju „memoranduma 2“. Poruka elektroničke pošte od 19 sati i 4 minute dodala je, bez određivanja roka za eventualnu reakciju, da će se, u slučaju nepostojanja prigovora članova izvršne sjednice SRB-a, smatrati da je njihovo ranije dano odobrenje važeće i za izmijenjene iznose doprinosa. Na taj je način SRB pokrenuo postupak donošenja odluke u slučaju nepostojanja prigovora, postupak koji, doduše, nije stran odredbama PIS-a, ali je unatoč tomu pokrenut u konkretnim uvjetima koji nisu bili u skladu s pravilima, posebno imajući u vidu činjenicu da nije bio određen rok za donošenje odluke. To čini, uz dvije nepravilnosti već istaknute u točkama 136. do 139. ove presude, treću postupovnu nepravilnost.
- 143 Valja naglasiti da je u prilogu svojem dopisu od 11. rujna 2018. SRB podnio dokaz o slanju poruke elektroničke pošte od 19 sati i 4 minute u 19 sati i 25 minuta, to jest 21 minutu kasnije, osobi A. Ta je osoba u poruci elektroničke pošte od istog dana, poslanoj u 19 sati i 34 minute, navela da nema prigovora na manje izmjene o kojima ju je SRB obavijestio porukom elektroničke pošte od 19 sati i 25 minuta kojom se proslijedi poruka elektroničke pošte od 19 sati i 4 minute. Iako su u toj poruci elektroničke pošte zapravo izneseni ispravljeni iznosi izračuna za tri konkretne institucije, ona uopće ne sadržava izmijenjene iznose za preostale institucije kojima će se njihovi doprinosi malo umanjiti.
- 144 Iz tih elemenata proizlazi da je osoba A dala svoju suglasnost čak i prije nego što je mogla pristupiti izmijenjenoj verziji doprinosa svih institucija, koja je poslana kasnije, ali ne njoj, kako je to opisano u sljedećoj točki 145. No, u tom su dokumentu izneseni iznosi kako su konačno usvojeni prvom pobijanom odlukom.
- 145 Potom, istog dana u 20 sati i 6 minuta poslana je zasebna SRB-ova poruka elektroničke pošte, uz koju je priložen dokument u formatu XLSX nazvan „Final results15042016.xlsx“. Opet, ta poruka elektroničke pošte nije upućena osobi A. Ta posljednja okolnost predstavlja četvrtu postupovnu nepravilnost.

- 146 Nadalje, iz datuma donošenja pobijane odluke (15. travnja 2016.) proizlazi da se, iako u poruci elektroničke pošte od 15. travnja 2016., poslanoj u 19 sati i 4 minute, nije bio naveden nikakav rok, konsenzus smatra postignutim istog dana, dakle logično u ponoć. SRB je, doduše, u svojoj poruci elektroničke pošte od 13. travnja 2016. (priloženoj poruci elektroničke pošte od 15. travnja 2016., poslanoj u 19 sati i 4 minute) izrazio nakanu da se odluka doneše 15. travnja. Pod pretpostavkom da je ta informacija bila dovoljna radi isticanja da se svi prigovori moraju iznijeti prije 15. travnja 2016. u ponoć, ipak je u ovom slučaju postupak davanja odobrenja konsenzusom pokrenut u petak navečer u 19 sati i 4 minute, da bi bio dovršen iste večeri u ponoć. Te okolnosti otežavaju učinke treće postupovne nepravilnosti, utvrđene u točki 142. ove presude.
- 147 Postupak donošenja odluke konsenzusom nepravilan je to više što SRB, neovisno o tome što osobi A nije poslao poruku elektroničke pošte od 20 sati i 6 minuta (vidjeti točku 145. ove presude), što je samo po sebi povreda postupka, ne dokazuje ni da su drugi članovi izvršne sjednice SRB-a imali saznanja o slanju te poruke elektroničke pošte od 20 sati i 6 minuta (pa čak ni o poruci od 19 sati i 4 minute) ni o njezinu sadržaju. SRB je podnio određene elemente provjere kako bi se utvrdilo da su pošiljke od 19 sati i 4 minute i 20 sati i 6 minuta stigle u pretince elektroničke pošte adresata. Međutim, čak i neovisno o činjenici da se ta provjera, izvedena posredstvom ankete, ne odnosi na sve članove izvršne sjednice SRB-a, ona ni na koji način ne dokazuje da su članovi izvršne sjednice SRB-a imali konkretna saznanja makar o postojanju tih poruka prije ponoći iste večeri.
- 148 Vodeći pak računa o samoj prirodi postupka donošenja odluke konsenzusom, koji se sastoji od zaključivanja o odobrenju na temelju nepostojanja prigovora, takav postupak nužno traži barem da je prije donošenja odluke utvrđeno da su osobe koje sudjeluju u postupku davanja odobrenja konsenzusom imale saznanja o tom postupku i da su mogle razmotriti nacrt koji im je podnesen na odobrenje. U ovom slučaju prva pobijana odluka donešena je najkasnije 15. travnja 2016. u ponoć, imajući u vidu kako navode iz njezina teksta tako i okolnost da su datoteke s podacima koji se odnose na tu odluku isti dan poslane nacionalnim sanacijskim tijelima (vidjeti točku 11. ove presude). Međutim, SRB nije dostavio dokaz da su članovi njegove izvršne sjednice prije ponoći mogli imati saznanja o nacrtu izmijenjene odluke, pa čak ni o postojanju poruka elektroničke pošte od 19 sati i 4 minute i 20 sati i 6 minuta.
- 149 Osim toga, i kao podredno, valja istaknuti da, iako je prilog pobijanoj odluci podnesen na odobrenje 13. travnja 2016. bio digitalni dokument u formatu PDF (vidjeti točke 122. i 136. ove presude), prilog koji je podnesen na odobrenje 15. travnja 2016. navečer bio je digitalni dokument u formatu XLSX (vidjeti točke 124. i 145. ove presude).
- 150 Prema tome, valja primijetiti da, ako nije postojala pogreška navedena u porukama elektroničke pošte od 15. travnja 2016. navečer (vidjeti točku 123. ove presude), tada je kao prilog prvoj pobijanoj odluci valjalo usvojiti digitalni dokument u formatu PDF, a ne datoteku XLSX.
- 151 Opći sud o toj razlici može zaključiti samo to da je SRB mijenjao elektroničke formate, iako je morao osigurati jedinstvo i formalnu dosljednost dokumenata koji su podneseni na odobrenje i potom usvojeni. Takva nepreciznost dovodi do posljedica koje nisu isključivo postupovne zato što elementi sadržani u datoteci PDF ne nude nikakve detalje o cilijama za izračun u datoteci XLSX i zato što takva datoteka PDF barem u ovom slučaju sadržava zaokružene vrijednosti, za razliku od datoteke XLSX. Prema tome, što se tiče samog faktora prilagodbe s obzirom na profil rizičnosti iz prve pobijane odluke, odnosno onoga koji se odnosi na europski kontekst, iz elemenata sadržanih u SRB-ovim odgovorima proizlazi da vrijednost dana u prvoj pobijanoj odluci, kako je podnesena u odgovoru na prvo rješenje, odnosno u datoteci PDF, nije točna vrijednost iz datoteke XLSX – koja sadržava četrnaest decimala – nego vrijednost zaokružena na dvije decimalne, koja je neupotrebljiva za provjeru izračuna doprinosa.

- 152 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da je, čak i neovisno o izostanku potvrde vjerodostojnosti, utvrđenom u točki 134. ove presude, koji podrazumijeva poništenje pobijanih odluka, postupak za donošenje prve pobijane odluke očito vođen protivno postupovnim zahtjevima koji se odnose na odobrenje te odluke članova izvršne sjednice SRB-a i na pribavljanje tog odobrenja.
- 153 U tom pogledu, valja primijetiti da činjenica da se fizičke ili pravne osobe ne mogu pozivati na povredu pravila koja nisu namijenjena osiguranju zaštite pojedinaca, nego čiji je cilj organizirati unutarnje funkciranje usluga u interesu dobre uprave (vidjeti u tom smislu presudu od 7. svibnja 1991., Nakajima/Vijeće, C-69/89, EU:C:1991:186, t. 49. i 50.), ipak ne znači da se pojedinac ne može nikada učinkovito pozvati na povredu pravila koje uređuje postupak odlučivanja koji završava donošenjem akta Unije. Naime, među odredbama koje uređuju interne postupke u nekoj instituciji valja razlikovati one na čiju se povredu fizičke i pravne osobe ne mogu pozvati, zato što se one odnose samo na interne načine funkciranja institucije i ne mogu utjecati na njihovu pravnu situaciju, od onih na čiju se povredu, nasuprot tomu, one mogu pozivati, s obzirom na to da one stvaraju prava i čimbenik su pravne sigurnosti za te osobe (presuda od 17. veljače 2011., Zhejiang Xinshiji Foods i Hubei Xinshiji Foods/Vijeće, T-122/09, neobjavljena, EU:T:2011:46, t. 103.).
- 154 U ovom predmetu analiza vođenja postupka za donošenje prve pobijane odluke otkriva značajan broj povreda pravila o organizaciji pisanog elektronskog postupka donošenja odluka. Iako članak 9. PIS-a to izričito ne predviđa, podrazumijeva se da svaki pisani postupak nužno uključuje slanje nacrta odluke svim članovima tijela koje donosi odluku i na koje se taj postupak odnosi. Posebno kada je riječ o postupku za donošenje odluke konsenzusom, kao što je to u ovom slučaju (vidjeti točke 142. do 148. ove presude), odluka se ne može donijeti a da se pritom barem ne utvrdi da su se svi članovi prethodno mogli upoznati s njezinim nacrtom. Naposljetu, takav postupak traži određivanje roka koji omogućuje članovima tog tijela da zauzmu stajalište o nacrtu.
- 155 Međutim, ta postupovna pravila, namijenjena osiguranju poštovanja bitnih postupovnih zahtjeva sadržanih u svakom pisanom elektroničkom postupku i u svakom postupku donošenja odluke konsenzusom, u ovom su slučaju prekršena. Te povrede neposredno su utjecale na pravnu sigurnost jer su dovele do donošenja odluke za koju ne samo da nije utvrđeno da ju je nadležno tijelo odobrilo nego nije utvrđeno ni da su svi članovi tog tijela imali o toj odluci prethodnih saznanja.
- 156 Nepoštovanje takvih postupovnih pravila, nužnih za izražavanje pristanka, predstavlja bitnu povredu postupka koju sud Unije može ispitati po službenoj dužnosti (presude od 24. lipnja 2015., Španjolska/Komisija, C-263/13 P, EU:C:2015:415, t. 56. i od 20. rujna 2017., Tilly-Sabco/Komisija, C-183/16 P, EU:C:2017:704, t. 116.).
- 157 Naposljetu, gledi druge pobijane odluke, valja istaknuti da se njome ne zamjenjuje prva pobijana odluka kojom su utvrđeni iznosi doprinosa, nego se njome ti iznosi samo prilagođavaju u pogledu ograničene tehničke stvari. Poništenje prve pobijane odluke dovodi nužno do poništenja druge.
- 158 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da pobijane odluke treba poništiti, pri čemu nije potrebno odlučiti o navodnoj povredi članka 11. PIS-a i o zahtjevu za donošenje mjera upravljanja postupkom koji je tužitelj podnio u svojem dopisu od 9. svibnja 2018., spomenutom u točki 107. ove presude.
- 159 Povrh tog zaključka, Opći sud smatra da je u interesu dobrog sudovanja svrshishodno odlučiti također o poštovanju obvezne obrazlaganja u ovom slučaju.

Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja

- 160 Tužitelj smatra da je u pobijanim odlukama SRB povrijedio obvezu obrazlaganja, koja je predviđena u članku 296. drugom stavku UFEU-a. Činjenica da mu te odluke nisu upućene ne protivi se tomu da on istakne taj tužbeni razlog jer, kada se mora ocijeniti opseg obveze obrazlaganja tog akta, treba uzeti u obzir interes koji osobe na koje se akt izravno i osobno odnosi mogu imati za dobivanje objašnjenja.
- 161 Tužitelj podsjeća na to da se prema sudskej praksi obrazloženje mora nalaziti u samom pravnom aktu o kojem je riječ te usto mora biti razumljivo za osobe. Iz obrazloženja moraju proizlaziti glavni činjenični i pravni elementi na kojima odluka počiva i koji su nužni za shvaćanje rasuđivanja koje je dovelo do njezina donošenja.
- 162 Osim toga, činjenica da je sudjelovao u postupku prikupljanja informacija ne omogućuje tužitelju da dobije dostatne informacije jer se njegov doprinos ne izračunava samo na temelju podataka koje je on dostavio, nego i preko odnosa koji postoji među podacima svih dotočnih institucija.
- 163 Glede nemogućnosti na koju se SRB pozvao i koja se odnosi na obrazlaganje odluke a da se ne otkriju poslovne tajne drugih institucija, tužitelj ističe sudskej praksu Suda prema kojoj se obveza čuvanja poslovnih tajni ne može tumačiti tako široko da bi se njome obveza obrazlaganja lišila svojeg dosega na štetu prava zainteresiranih poslovnih subjekata na saslušanje. U ovom slučaju dostava informacija koje je tužitelj zatražio bila je od početka sustavno uskraćivana.
- 164 Naposljetku, tužitelj osporava SRB-ovu argumentaciju prema kojoj bi SRB-ov izračun ostao valjan čak i ako bi Opći sud presudio da je obrazloženje nedostatno. Tužitelj smatra da se ne može automatski predmijevati da će u slučaju poništenja biti donesena nova istovjetna odluka.
- 165 SRB tvrdi da on nije morao tužitelju izravno dostaviti obrazloženje jer njegove odluke nisu upućene ovom potonjem, nego austrijskom nacionalnom sanacijskom tijelu. Usto, ističe sudskej praksu prema kojoj obvezu obrazlaganja treba ocijeniti prema okolnostima slučaja, a osobito interesu koji adresat predmetnog akta može imati za dobivanje objašnjenja.
- 166 Osim toga, u slučaju da se pobijane odluke izravno odnose na tužitelja, SRB smatra da su ispunjene pretpostavke iz članka 296. stavka 2. UFEU-a. Naime, budući da je adresat SRB-ovih odluka austrijsko nacionalno sanacijsko tijelo, a ne tužitelj, obrazloženje mora biti dostatno da to nacionalno sanacijsko tijelo shvati činjenice i pravna razmatranja na kojima se izračun temelji, a što je ovdje slučaj. U potporu svojoj argumentaciji SRB navodi sudskej praksu prema kojoj sudjelovanje zainteresiranih strana u postupku izrade akta može ublažiti obvezu obrazlaganja jer doprinosi njihovoj obaviještenosti i pitanje ispunjava li obrazloženje odluke postojeće zahtjeve iz članka 296. UFEU-a ne treba ocjenjivati samo u odnosu na tekst obrazloženja nego i u odnosu na njegov kontekst i sva pravna pravila koja uređuju predmetno područje.
- 167 Naime, pobijane odluke donesene su u kontekstu koji je tužitelju dobro poznat. Iako se na temelju samog pravnog okvira ne može izračunati precizan iznos, on pruža jasne naznake glede najvažnijih kriterija uzetih u obzir radi izračuna.
- 168 SRB smatra da se, u skladu s člankom 70. stavkom 2. Uredbe br. 806/2014, postupak izračuna temelji na bliskoj suradnji između njega i nacionalnih sanacijskih tijela. Zbog tog je razloga austrijsko nacionalno sanacijsko tijelo bilo upoznato s metodom izračuna *ex ante* doprinosâ za 2016. Ovo tim više što su, u skladu s Delegiranom uredbom 2015/63, sama nacionalna sanacijska tijela sama izračunala i prikupila *ex ante* doprinose za 2015. Stoga SRB smatra da je obrazloženje pobijanih odluka bilo dovoljno za austrijsko nacionalno sanacijsko tijelo, koje je, kao i sva druga nacionalna sanacijska tijela, usko povezano s izračunom *ex ante* doprinosâ za 2016.

- 169 Osim toga, SRB smatra da tužitelj nategnuto tumači pretpostavke utvrđene u članku 296. stavku 2. UFEU-a kada tvrdi da on mora biti sposoban izračunati svoje vlastite *ex ante* doprinose na temelju SRB-ova obrazloženja. Dio informacija nužnih za izračun tužiteljevih *ex ante* doprinosâ za 2016. sastoji se od povjerljivih informacija koje potječu od drugih institucija. Na temelju članka 339. UFEU-a, SRB je obvezan štititi sve povjerljive podatke institucija. Ta je obveza također predviđena u članku 41. stavku 2. točki (b) Povelje Europske unije o temeljnim pravima, članku 14. stavku 7. Delegirane uredbe 2015/63, članku 88. Uredbe br. 806/2014 i članku 84. Direktive 2014/59.
- 170 SRB smatra da tužitelj propušta spomenuti da je u rješenju austrijskog nacionalnog sanacijskog tijela o prikupljanju doprinosâ od 26. travnja 2016. primio krajnje detaljno obrazloženje izračuna i da je bio podrobno obaviješten o iznesenim razlozima.
- 171 Naposljetku, SRB tvrdi da povreda članka 296. stavka 2. UFEU-a ne dovodi do ništetnosti izračuna. Slijedom toga, čak i da Opći sud poništi pobijane odluke zbog tog razloga, taj bi izračun ostao valjan i SRB bi mogao ponovno i bez odgode donijeti istovjetne odluke. Kao što je to Sud izjavio u presudi od 6. srpnja 1983., Geist/Komisija (117/81, EU:C:1983:191, t. 7.), tužitelj nema nikakav legitiman interes za poništenje odluke zbog postupovne povrede ako uprava nema nikakvu marginu prosudbe i ako je dužna postupati kao što je učinila.
- 172 Prema ustaljenoj sudskej praksi, obrazloženje koje je propisano člankom 296. UFEU-a mora odgovarati naravi akta o kojem je riječ i mora jasno i nedvosmisleno odražavati zaključke institucije koja je donijela akt kako bi se zainteresiranim osobama omogućilo upoznavanje s razlozima poduzimanja mjere kao i nadležnom судu izvršavanje njegove nadzorne ovlasti (vidjeti presudu od 20. prosinca 2017., Comunidad Autónoma de Galicia i Retegal/Komisija, C-70/16 P, EU:C:2017:1002, t. 59. i navedenu sudsку praksu).
- 173 Obvezu obrazlaganja treba ocjenjivati ovisno o okolnostima slučaja, osobito o sadržaju akta u pitanju, naravi razloga koji su navedeni i interesu koji bi adresati akta ili druge osobe na koje se akt izravno i osobno odnosi mogle imati za dobivanje objašnjenja. U obrazloženju nije potrebno podrobno navoditi sve relevantne činjenične i pravne elemente jer se pitanje ispunjava li obrazloženje akta zahtjeve članka 296. UFEU-a mora ocjenjivati ne samo u odnosu na tekst obrazloženja nego i u odnosu na njegov kontekst i sva pravna pravila koja uređuju predmetno područje (vidjeti presudu od 7. ožujka 2013., Acino/Komisija, T-539/10, neobjavljeni, EU:T:2013:110, t. 124. i navedenu sudsку praksu).
- 174 Osim toga, obrazloženje nekog akta treba biti logično i pogotovo ne smije sadržavati unutarnje proturječnosti koje bi otežale dobro razumijevanje razloga na kojima se taj akt temelji (vidjeti presudu od 15. srpnja 2015., Pilkington Group/Komisija, T-462/12, EU:T:2015:508, t. 21. i navedenu sudsку praksu).
- 175 Uvodno valja podsjetiti na to da, iako se u sustavu uvedenom Uredbom br. 806/2014 i Provedbenom uredbom 2015/81 odluke kojima se određuju *ex ante* doprinosi dostavljaju nacionalnim sanacijskim tijelima, navedene se odluke, suprotno od onoga što SRB tvrdi, osobno i izravno odnose na institucije koje duguju te doprinose (vidjeti točke 73. do 79. ove presude).
- 176 Stoga interes koji te institucije mogu imati za dobivanje objašnjenja također treba uzeti u obzir kada se mora ocijeniti opseg obveze obrazlaganja predmetnih odluka. Osim toga, valja podsjetiti na to da je svrha obrazloženja također omogućiti sudu Unije da izvršava svoje nadzorne ovlasti.
- 177 U ovom slučaju valja istaknuti da je SRB počinio više povreda obvezu obrazlaganja.
- 178 S jedne strane, glede teksta prve pobijane odluke, u njemu se samo navodi Uredba br. 806/2014, a osobito njezin članak 70. stavak 2., savjetovanje i suradnja s tijelima (Europskom središnjom bankom (ESB)) i nacionalnim tijelima) i činjenica da je izračun napravljen tako da svi pojedinačni doprinosi

zajedno ne prijeđu određenu razinu (to jest 12,5 % ciljne razine predviđene u članku 69. stavku 1. Uredbe br. 806/2014). On ne sadržava nikakvu informaciju o uzastopnim koracima u izračunu tužiteljeva doprinosa ni brojke u vezi s tim različitim koracima.

- 179 Doduše, tumačenjem članka 70. Uredbe br. 806/2014, spomenutog u prvoj pobijanoj odluci, a osobito njegova stavka 6., može se shvatiti da SRB izračunava *ex ante* doprinose primjenom, među ostalim, „delegirani[h] ak[ata] u kojima se navodi pojam prilagođavanja doprinosa razmjerno profilu rizičnosti institucija, a koje je donijela Komisija u skladu s člankom 103. stavkom 7. Direktive 2014/59/EU”, to jest u ovom slučaju Delegirane uredbe 2015/63.
- 180 Osim toga, Delegirana uredba 2015/63 sadržava detaljna pravila koja SRB mora primjenjivati kada izračunava doprinose.
- 181 Međutim, ti elementi nisu dovoljni da se shvati kako je SRB primijenio ta pravila na tužiteljev slučaj, a kako bi došao do iznosa doprinosa koji se odnosi na njega i koji je naveden u prilogu prvoj pobijanoj odluci.
- 182 Valja dodati da se u prvoj pobijanoj odluci ne spominju međuodluke koje je SRB donio radi provedbe propisa o izračunu doprinosâ (u dalnjem tekstu: međuodluke), to jest barem sljedeće međuodluke:
- odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 14. rujna 2015. o definiciji stupa „dodatni pokazatelji rizika koje određuje sanacijsko tijelo“ (SRB/ES/SRF/2015/00);
 - odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 30. studenoga 2015. o zajedničkim pravilima za izračun *ex ante* doprinosâ Jedinstvenom fondu za sanaciju za 2016. glede osiguranih depozita (SRB/ES/SRF/2015/01);
 - odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 30. studenoga 2015. o zajedničkim pravilima za izračun *ex ante* doprinosâ SRF-u za 2016. glede novih institucija pod nadzorom (SRB/ES/SRF/2015/02);
 - odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 30. studenoga 2015. o zajedničkim pravilima za izračun *ex ante* doprinosâ SRF-u za 2016. glede diskretizacije u koraku 2. (SRB/ES/SRF/2015/03);
 - odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 30. studenoga 2015. o dodatnim jamstvima za podatke dostavljene radi izračuna *ex ante* doprinosâ SRF-u za 2016. (SRB/ES/SRF/2015/04);
 - odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 30. studenoga 2015. o zajedničkim pravilima za izračun *ex ante* doprinosâ SRF-u za 2016. glede referentnog datuma za državne potpore (SRB/ES/SRF/2015/05);
 - odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 24. veljače 2016. o postupanju s nedostajućim podacima nakon dostave svih konačnih podataka (SRB/ES/SRF/2016/00/A);
 - odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 10. ožujka 2016. o negativnim saldima za razdoblje davanja doprinosa 2016., nakon prilagodbe *ex ante* doprinosâ za 2016. u slučaju ponovne obrade ili revizije informacija dostavljenih glede *ex ante* doprinosâ za 2015. (SRB/ES/SRF/2016/02);
 - odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 10. ožujka 2016. o odbitku *ex ante* doprinosâ za 2015. od *ex ante* doprinosâ za 2016. (SRB/ES/SRF/2016/03);
 - odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 10. ožujka 2016. o pojednostavljenoj metodi za investicijska društva (SRB/ES/SRF/2016/03A);

- odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 6. travnja 2016. o postupanju s odbitkom *ex ante* doprinosâ za 2015. u slučaju gubitka bankovnog odobrenja za rad (SRB/ES/SRF/2016/05);
- odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 6. travnja 2016. izmjeni postupanja s nedostajućim podacima nakon dostave svih konačnih podataka (SRB/ES/SRF/2016/05/A);
- odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 6. travnja 2016. o podacima za osigurane depozite iz 2015. (SRB/ES/SRF/2016/05/B);
- odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 13. travnja 2016. o isključenju obveza povezanih sa zajmovima za razvoj (SRB/ES/SRF/2016/05/C);
- odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 15. travnja 2016. o osnovi za izračun neopozivih obveza plaćanja za razdoblje *ex ante* doprinosâ za 2016. (SRB/ES/SRF/2016/10);
- odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 15. travnja 2016. o sporazumu o neopozivim obvezama plaćanja i mehanizmima jamstava (SRB/ES/SRF/2016/11).

183 Kao što je to navedeno u točki 39. ove presude, tužitelj je tih šesnaest međuodluka dostavio Općem sudu dopisom od 9. svibnja 2018., nakon što ih je na njegov zahtjev primio od SRB-a. U svojem dopisu od 15. siječnja 2018. SRB je spomenuo činjenicu da je, prije nego što su pobijane odluke donesene, on već zasebno utvrdio različite faktore za metodu izračuna i postupak izračuna. Povodom tog dopisa tužitelj je zatražio dostavu tih dokumenata te je 20. travnja 2018. primio poštom od SRB-a šesnaest međuodluka koje su korištene kao osnova za izračun njegova doprinosâ 2016. i koje je SRB okvalificirao kao privremene korake uzete u obzir u postupku izračuna.

184 S obzirom na to da tih šesnaest međuodluka nije bilo objavljeno u *Službenom listu Europske unije* ni dostavljeno tužitelju, on smatra da ih treba proglašiti pravno nepostojećima i da ne mogu činiti normativnu osnovu za određivanje spornih doprinosâ. Osim toga, iako bi SRB trebao te međuodluke smatrati isključivo pripremnim mjerama, a ne samostalnim aktima, njihov je sadržaj morao biti preuzet u uvodne izjave odluke kojom je utvrđen *ex ante* doprinos za 2016.

185 Dopisom od 6. lipnja 2018. SRB je uzvratio da je podnošenje tih novih dokaza nedopušteno na temelju članka 85. Poslovnika jer tužitelj nije opravdao zakašnjenje u podnošenju dokaza i da mu je u svakom slučaju bilo poznato da postoje interni dokumenti koji održavaju SRB-ova „zasebna utvrđenja“ glede postupka prikupljanja i metode izračuna doprinosâ. Naime, dopisom od 13. rujna 2016., to jest gotovo dvije godine prije podnošenja novih dokaza, SRB je tužitelju odobrio pristup više sličnih dokumenata.

186 U svakom slučaju, SRB smatra da dokumenti o metodologiji izračuna nisu proizveli vanjski pravni učinak. Tužitelj nije bio adresat dokumenata o metodologiji izračuna te SRB nije, dakle, bio dužan obavijestiti ga o tim mjerama. Sadržaj tih dokumenata priopćen je pravodobno nacionalnim sanacijskim tijelima ili je bio predmet iscrpnih rasprava s njima u okviru odbora za doprinose, prije usvajanja izračuna *ex ante* doprinosâ. Usto, ti dokumenti o metodologiji izračuna nisu ni nužni ni relevantni za ishod predmeta. S SRB-ova stajališta, podneseni novi dokazi nemaju nikakvu dokaznu vrijednost glede činjenica koje tužitelj navodi.

187 U pogledu dopuštenosti novih dokaza koje je tužitelj podnio u dopisu od 9. svibnja 2018., valja utvrditi da se radi o novim elementima za koje je mogao saznati tek kada je u svojem dopisu od 15. siječnja 2018. SRB spomenuo da je već zasebno utvrdio različite faktore za metodu izračuna i postupak izračuna prije nego što su pobijane odluke donesene.

188 Glede SRB-ova argumenta prema kojem je tužitelj u svakom slučaju znao za postojanje internih dokumenata koji odražavaju SRB-ova „zasebna utvrđenja“ o postupku prikupljanja i metodi izračuna doprinosâ već od slanja SRB-ova dopisa od 13. rujna 2016., valja ispitati sadržaj navedenog dopisa.

- 189 U tom dopisu SRB je odgovorio na zahtjev koji je tužitelj postavio 7. srpnja 2016. radi pristupa svim odlukama koje se odnose na njega. Tim dopisom SRB je tužitelju dopustio da u njegovim prostorijama izvrši uvid, osim u pobijane odluke i datoteke s izračunom, i u pet međuodluka koje su naslovljene na sljedeći način:
- odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 10. ožujka 2016. o ciljnoj razini SRF-a za 2016. (SRB/ES/SRF/2016/01);
 - odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 14. prosinca 2015. o politici neopozivih obveza plaćanja iz 2016. (SRB/ES/SRF/2015/06);
 - odluka SRB-a donesena na njegovoj plenarnoj sjednici od 30. rujna 2015. o obrascu prijave doprinosâ za 2016. (SRB/PS/SRF/2015/01);
 - odluka SRB-a donesena na njegovoj plenarnoj sjednici od 23. listopada 2015. o izmjeni obrasca prijave za doprinose za 2016. (SRB/PS/SRF/2015/02);
 - odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 6. travnja 2016. o izmjeni obrasca prijave doprinosâ za 2016. (SRB/ES/SRF/2016/04).
- 190 Prema tekstu tog odgovora, tužitelj je mogao razumno smatrati da nema nikakve druge SRB-ove međuodluke koja se odnosi na njega. No, nijedna od šesnaest međuodluka poslanih tužitelju dvije godine kasnije ne nalazi se među tim odlukama dostavljenima 13. rujna 2016.
- 191 Osim toga, u svojem dopisu od 13. rujna 2016. SRB navodi da pobijane odluke upućuju na tri zadnje međuodluke spomenute u točki 189. ove presude. No, u pobijanim odlukama uopće se ne upućuje na navedene međuodluke.
- 192 Iz prethodno navedenog proizlazi da te nove dokaze treba proglašiti dopuštenima.
- 193 Valja istaknuti da međuodluke spomenute kako u točki 182. tako i u točki 189. ove presude čine dokumente kojih tužitelj nije bio adresat, tako da mu ih SRB nije bio dužan dostaviti.
- 194 Mora se ipak utvrditi, s jedne strane, da su tim međuodlukama utvrđeni elementi postupka za izračun kao i sam izračun doprinosâ. S druge strane, ne samo da se tim međuodlukama provode primjenjivi propisi nego se nekima od njih ti propisi i dopunjaju. Budući da se te međuodluke ne objavljaju niti se institucije o njima na bilo koji drugi način obavještavaju, u svakom se slučaju ne može prihvati SRB-ov argument da je obrazloženje prve pobijane odluke dostatno zbog toga što je u Uredbi br. 806/2014, Delegiranoj uredbi 2015/63 i Provedbenoj uredbi 2015/81 kao i u Direktivi 2014/59 detaljno izložena metoda koju treba primijeniti radi izračuna *ex ante* doprinosâ (vidjeti točku 167. ove presude).
- 195 Dovoljno je navesti dva primjera, to jest, kao prvo, međuodluku SRB/ES/SRF/2016/01 (navedenu u točki 189. prvoj alineji ove presude), čijim je člankom 1. određena ciljna razina za 2016., što je element koji se uzima u obzir prilikom izračuna tužiteljeva *ex ante* doprinosâ (vidjeti članak 4. Provedbene uredbe 2015/81 i Prilog I. korak 6. Delegirane uredbe 2015/63), i, kao drugo, međuodluku SRB/ES/SRF/2015/00 (navedenu u točki 182. prvoj alineji ove presude), kojom je proveden članak 6. stavak 1. točka (d) Delegirane uredbe 2015/63, koja se odnosi na SRB-ovo utvrđivanje dodatnih pokazatelj rizika od kojih se sastoji stup rizika IV.
- 196 No, iako je SRB međuodluke spomenute u točkama 182. i 189. dostavio tužitelju, to je učinjeno tek 20. travnja 2018. i 13. rujna 2016., dakle nakon podnošenja tužbe.

- 197 U tom pogledu valja podsjetiti na to da se poštovanje obveze obrazlaganja mora ocijeniti s obzirom na informacije koje tužitelj ima kada podnosi tužbu (vidjeti presudu od 12. studenoga 2008., Evropaiki Dynamiki/Komisija, T-406/06, neobjavljeni, EU:T:2008:484, t. 50. i navedenu sudsku praksu).
- 198 Glede SRB-ova argumenta kojim se upućuje na sudsku praksu u vezi s izračunom novčanih kazni kojima se sankcionira zabranjeni sporazum, a prema kojoj Komisija nije dužna pružiti iscrpnije obrazloženje ili brojčane podatke koji se odnose na način izračuna ako navede kriterije za ocjenu koji su joj omogućili da odmjeri težinu i trajanje povrede, valja utvrditi, s jedne strane, da u ovom slučaju međuodluke nisu bile objavljene, obrnuto od metodologije u vezi s izračunom novčanih kazni, niti je tužitelj s njima bio upoznat prije podnošenja tužbe. S druge strane, materija u ovom slučaju koja se odnosi SRB-ovo utvrđivanje *ex ante* doprinosa koje institucije moraju platiti radi financiranja SRF-a suštinski se razlikuje od izračuna novčanih kazni kojima se sankcionira zabranjeni sporazum, osobito zbog svojeg odvraćajućeg karaktera (vidjeti u tom smislu presudu od 17. prosinca 2014., Pilkington Group i dr./Komisija, T-72/09, neobjavljeni, EU:T:2014:1094, t. 247. i 248.). Stoga se taj argument ne može primijeniti u ovom slučaju.
- 199 Zaključno, budući da SRB nije tužitelja upoznao s međuodlukama prije podnošenja tužbe, SRB je povrijedio obvezu obrazlaganja.
- 200 S druge strane, glede priloga prvoj pobijanoj odluci, valja istaknuti da, iako on sadržava iznos za faktor prilagodbe s obzirom na profil rizičnosti u europskom kontekstu, u njemu nije navedeno ništa slično u vezi s faktorom prilagodbe s obzirom na profil rizičnosti za dio izračuna napravljenog u nacionalnom kontekstu. Isto tako, iako pojašnjava vrstu metode za izračun korištenu u europskom kontekstu, on ne sadržava nikakav navod o metodi za izračun kojom se SRB koristio u odnosu na nacionalni kontekst.
- 201 No, kao što to proizlazi iz članka 8. stavka 1. točke (a) Provedbene uredbe 2015/81, pri izračunu doprinosa institucija koji sačinjava SRB u nacionalnom se kontekstu za 2016. koristi koeficijent 60 %, a u europskom kontekstu samo koeficijent 40 %. Proizlazi, dakle, da u tom pogledu obrazloženje sadržano u prvoj pobijanoj odluci jest nedostatno.
- 202 Valja dodati da se nedostatnost obrazloženja prve pobijane odluke ne može nadoknaditi sadržajem dopisa austrijskog nacionalnog sanacijskog tijela od 26. travnja 2016.
- 203 Naime, neovisno čak i o činjenici da taj dopis ne sadržava bitne elemente koji mogu otkloniti nedostatnost obrazloženja prve pobijane odluke, mora se utvrditi da je u svakom slučaju na SRB-u, donositelju odluke o *ex ante* doprinosima, da obrazloži tu odluku.
- 204 Glede toga, u sustavu koji je uveden primjenjivim propisima SRB je taj koji izračunava i određuje *ex ante* doprinose. SRB-ove odluke o izračunu navedenih doprinosa upućuju se samo nacionalnim sanacijskim tijelima (članak 5. stavak 1. Provedbene uredbe 2015/81) te je na nacionalnim sanacijskim tijelima da ih priopće institucijama (članak 5. stavak 2. Provedbene uredbe 2015/81) i da na temelju navedenih odluka prikupljaju doprinose od institucija (članak 67. stavak 4. Uredbe br. 806/2014).
- 205 Tako, kada SRB djeluje na temelju članka 70. stavka 2. Uredbe br. 806/2014, on donosi odluke koje su konačne i koje se osobno i izravno odnose na institucije.
- 206 Slijedom toga, SRB, kao njihov donositelj, mora te odluke obrazložiti. Ta se obveza ne može prenijeti na nacionalna sanacijska tijela niti ona mogu otkloniti njezinu povredu a da se ne zanemari svojstvo SRB-a kao donositelja navedenih odluka i njegova odgovornost po toj osnovi te da se, uzimajući u obzir raznolikost nacionalnih sanacijskih tijela, ne dovede do rizika od nejednakosti u postupanju prema institucijama glede obrazlaganja SRB-ovih odluka.

- 207 U svakom slučaju, valja istaknuti da za podatke iz priloga rješenju austrijskog nacionalnog sanacijskog tijela o prikupljanju doprinosa od 26. travnja 2016. nije utvrđeno da su SRB-ovi podaci. Naprotiv, oni su prikazani kao sastavni dio rješenja o prikupljanju doprinosa, koje je akt austrijskog prava, tako da nije moguće razlikovati elemente kojih je autor austrijsko nacionalno sanacijsko tijelo od onih koji, ovisno o okolnostima, potječe od SRB-a.
- 208 Osim toga, valja istaknuti da, čak i ako faktor prilagodbe s obzirom na profil rizičnosti mora nužno sadržavati sve potrebne decimale jer je izračun inače samo približan, faktor prilagodbe koji se nalazi u prilogu rješenju o prikupljanju doprinosa od 26. travnja 2016. (s dvije decimalne) ne odgovara onomu (s četrnaest decimalnih) u prilogu prvoj pobijanoj odluci, kako je dostavljena Općem sudu u odgovoru na drugo rješenje.
- 209 Iz prethodno navedenog proizlazi da je, donijevši pobijanu odluku, SRB povrijedio obvezu obrazlaganja.
- 210 Glede druge pobijane odluke, valja istaknuti da se njome samom krši obveza obrazlaganja, i to zbog istih razloga kao što su oni istaknuti u pogledu prve pobijane odluke i zbog dodatnog razloga da se njome ne iznosi nikakav razlog o prilagodbi koja je njome izvršena.
- 211 Doduše, razlozi za tu prilagodbu izneseni su u dopisu od 23. svibnja 2016. koji je austrijsko nacionalno sanacijsko tijelo uputilo tužitelju i kojemu je priložen SRB-ov dopis tužitelju koji također nosi datum 23. svibnja 2016.
- 212 Međutim, SRB-ov dopis od 23. svibnja 2016. sadržava samo opća objašnjenja razloga o prilagodbi koja je izvršena drugom pobijanom odlukom.
- 213 Što se tiče razloga sadržanih u dopisu austrijskog nacionalnog sanacijskog tijela, upućuje se na razmatranja iznesena u točkama 202. do 206. ove presude.
- 214 Naponsljeku, glede SRB-ove argumentacije spomenute u točki 171. ove presude, valja je odbiti. Naime, iako iz sudske prakse proizlazi da, ako obrazloženja odluke nema ili je nedostatno, tužitelj nema nikakav legitiman interes za poništenje zbog postupovne povrede, u slučaju da poništenje pobijane odluke može dovesti samo do donošenja nove odluke koja je supstancialno identična poništenoj (vidjeti u tom smislu presudu od 4. svibnja 2017., Schräder/OCVV – Hansson (SEIMORA), T-425/15, T-426/15 i T-428/15, neobjavljeni, EU:T:2017:305, t. 109. i navedenu sudsку praksu), mora se utvrditi da u ovom slučaju nije moguće isključiti da poništenje pobijanih odluka dovede do donošenja različitih odluka. Naime, zbog nepostojanja potpune informacije o SRB-ovim utvrđenjima i privremenim izračunima te bilo kakvih podataka o drugim institucijama, unatoč međuovisnosti tužiteljeva doprinosa i doprinosa svake od ostalih institucija, ni tužitelj ni Opći sud nisu u mogućnosti provjeriti bi li u ovom slučaju poništenje tih odluka nužno dovelo do donošenja nove odluke koja je supstancialno identična.
- 215 Iz prethodno navedenog proizlazi da prvi tužbeni razlog treba prihvati.
- 216 Valja zaključiti da se pobijane odluke moraju poništiti, pri čemu nije potrebno ispitati drugi, treći i četvrti tužbeni razlog koji je tužitelj iznio.

Vremensko ograničenje učinaka buduće presude

- 217 SRB ističe da bi, u slučaju da Opći sud poništi prvu ili drugu pobijanu odluku u dijelu u kojem se odnose na tužitelja, valjalo vremenski ograničiti učinke tog poništenja, tako da bi se ono trebalo primijeniti tek šest mjeseci nakon što presuda postane pravomoćna u ovom slučaju.

218 SRB navodi da razlog za taj zahtjev počiva na činjenici da će on morati iznova odobriti izračun tužiteljevih *ex ante* doprinosa za 2016. Budući da ovaj potonji ne osporava činjenicu da je obvezan doprinositi SRF-u, SRB smatra da bi povrat u očekivanju donošenja nove odluke bio neprimjeren.

219 Tužitelj se nije izjasnio s tim u vezi.

220 U tom pogledu valja podsjetiti na sudsku praksu prema kojoj, u slučaju kada to važni razlozi pravne sigurnosti opravdavaju, Sud na temelju članka 264. drugog stavka UFEU-a raspolaže diskrekijskom ovlašću da u svakom pojedinom slučaju odredi koji se učinci predmetnog akta moraju smatrati konačnima (vidjeti po analogiji presudu od 22. prosinca 2008., Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, t. 121.).

221 U skladu s tom sudskom praksom, Sud je iskoristio mogućnost ograničenja vremenskih učinaka utvrđenja nevaljanosti propisa Unije kada su važni razlozi pravne sigurnosti povezani s cijelokupnim javnim i privatnim interesima o kojima je bila riječ u odnosnim predmetima sprečavali da se dovede u pitanje naplata ili isplata novčanih iznosa izvršenih na temelju tog propisa u odnosu na razdoblje koje je prethodilo danu donošenja presude (presuda od 22. prosinca 2008., Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, t. 122.).

222 U ovom slučaju SRB nije dokazao kako bi nakon ove presude povrat iznosa prikupljenih od tužitelja po osnovi *ex ante* doprinosa za 2016. ugrozio važne razloge pravne sigurnosti koji se odnose na cijelokupne javne i privatne interese o kojima je riječ u ovom predmetu. Naime, sama činjenica da je u očekivanju donošenja nove odluke povrat neprimjeren nije razlog koji spada među važne razloge pravne sigurnosti.

223 Slijedom toga, nije potrebno vremenski ograničiti učinke ove presude.

Troškovi

224 U skladu s člankom 134. stavkom 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da SRB nije uspio glede tužbe upisane pod brojem T-377/16, valja mu naložiti da u tom predmetu snosi vlastite troškove kao i tužiteljeve troškove, u skladu s njegovim zahtjevom. Budući da su druge dvije tužbe, upisane pod brojevima T-645/16 i T-809/16, proglašene nedopuštenima i da je zahtjev za privremenu pravnu zaštitu, upisan pod brojem T-645/16 R, bio odbijen, tužitelju valja naložiti da u tim predmetima snosi vlastite troškove kao i SRB-ove troškove, u skladu s njegovim zahtjevom.

225 U skladu s člankom 138. stavkom 1. Poslovnika, Talijanska Republika snosit će vlastite troškove u predmetu T-645/16.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (osmo prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Tužbe u predmetima T-645/16 i T-809/16 odbacuju se kao nedopuštene.**
- 2. U predmetu T-377/16 odluka Jedinstvenog sanacijskog odbora (SRB) donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 15. travnja 2016. o *ex ante* doprinosima Jedinstvenom fondu za sanaciju za 2016. (SRB/ES/SRF/2016/06) i odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 20. svibnja 2016. o prilagodbi *ex ante* doprinosa Jedinstvenom fondu za sanaciju za 2016.,**

kojom se dopunjaje odluka SRB-a donesena na njegovoj izvršnoj sjednici od 15. travnja 2016. o *ex ante* doprinosima Jedinstvenom fondu za sanaciju za 2016. (SRB/ES/SRF/2016/13), poništavaju se u dijelu u kojem se odnose na društvo Hypo Vorarlberg Bank AG.

- 3. SRB će, uz vlastite troškove, snositi i troškove društva Hypo Vorarlberg Bank u predmetu T-377/16.**
- 4. Društvo Hypo Vorarlberg Bank će, uz vlastite troškove, snositi i SRB-ova troškove u predmetima T-645/16 i T-809/16 kao i predmetu T-645/16 R.**
- 5. Talijanska Republika snosit će vlastite troškove.**

Collins

Kancheva

Barents

Passer

De Baere

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 28. studenoga 2019.

Potpisi